

**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA UYGULANAN
GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILAN KAYNAKLARIN İNCELENMESİ**

BERK CEVİZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ARALIK, 2014

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren on iki (12) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Berk
Soyadı : CEVİZ
Bölümü : Müzik Öğretmenliği
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Gitar
Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi

English Title : Research On Resources Used For Guitar Education In Institutes
Offering Amateur Music Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Berk CEVİZ

Jüri onay sayfası

Berk CEVİZ tarafından hazırlanan “Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Gitar Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Günay AKGÜN

Müzik Eğitimi, Gazi Üniversitesi

.....

Başkan: Prof. Dr. Feza TANSUĞ

Konservatuvar, İpek Üniversitesi

.....

Üye: Yrd. Doç. Dr. Barış KARAELEMA

Müzik Eğitimi, Gazi Üniversitesi

.....

Tez Savunma Tarihi: 30/12/2014

Bu tezin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Unvan Ad Soyad

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

.....

TEŞEKKÜR

Araştırma süresince düşüncelerini benimle paylaşan ve bana yol gösteren danışmanım Yrd. Doç. Dr. Günay AKGÜN'e;

Müzik eğitimi alanında ufkumun genişlemesine yardımcı olan, araştırmamda da birçok kez ithafta bulunduğum müzik eğitimcisi Prof. Dr. Ali UÇAN'a;

Araştırmada incelediğim metotların, tezlerin, makalelerin ve kitapların sahibi olan gitar eğitimcilerine;

Gitarı sevmemi sağlayan gitar eğitimcisi Mustafa ERDAL'a;

Müziği sevmemde, meslek edinmemde ve bu günlere gelmemde büyük katkı sahibi olan müzik eğitimcisi annem Füsun CEVİZ'e;

Akademik olmayı öğreten ve sevdiren, çalışmalarım boyunca değerli görüşleriyle bana yol gösteren eğitimci babam Prof. Dr. Nurettin CEVİZ'e;

Çalışmalarım boyunca benden manevi desteğini esirgemeyen ve araştırmaya biçimsel katkılar sağlayan eğitimci eşim Ece CEVİZ'e teşekkürlerimi sunarım.

**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA
UYGULANAN GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILAN
KAYNAKLARIN İNCELENMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Berk CEVİZ

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Aralık, 2014

ÖZ

Araştırmada özengen müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan gitar eğitiminde kullanılan kaynakları oluşturan, metotlar, notalar, gitar eğitimine katkı sağlayan diğer gereçler ve eğitimde uygulanan strateji hakkında görüşme tekniği ve anket tekniği uygulanarak edinilen bilgiler değerlendirilmiştir. Araştırmanın giriş bölümünde, müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve gitar eğitimi konularında bilgi verilmiş, gitarın tarihsel gelişimine çeşitli kaynaklardan faydalanılarak değinilmiştir. Burada ayrıca araştırmanın amacına, önemine, sınırlılıklarına ve sayıtlarına ve araştırmayı ilgilendiren çeşitli kavramlara yer verilmiştir. İlgili araştırmalar başlığında ise konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalar ile araştırmada faydalanılan çeşitli tezler ve makalelere yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde, araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiştir. Araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilen toplanması ve verilerin çözümlenmesine ilişkin açıklamalar bulunmaktadır. Edinilen bilgiler ile kullanıldığı tespit edilen metotların incelemesi de bu bölümde bulunmaktadır. Araştırmanın son bölümünde, elde edilen bilgiler ışığında ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara göre geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

Bilim Kodu :Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Anahtar Kelimeler :Gitar, gitar eğitimi, özengen müzik eğitimi, müzik eğitimi, gitar metotları.

Sayfa Adedi : 55

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Günay AKGÜN

**RESEARCH ON RESOURCES USED FOR GUITAR EDUCATION IN
INSTITUTES OFFERING AMATEUR MUSIC EDUCATION**

(Master's Thesis)

Berk CEVİZ

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

December, 2014

ABSTRACT

In this study, we assessed the data about the methods, notes, other tools and instructional strategies gathered by using interviewing and surveying techniques that are resources used at guitar education offered in institutions providing amateur music education. In the introductory part, information on music education, amateur music education and guitar education is given and, from the perspectives of a variety of resources, historical development of the guitar is explained. Also in this part, the aim, importance, constraints and premises of the study and various concepts and definitions related to the study are given. Under the title of Relevant Studies, different theses and articles, which have been conducted earlier, that were used and referred to in this study are mentioned. In the second part, the method used in the study is explained and information on the model, space and samples, data gathering and data analysis of the study is given. The acquired information and detected methods are evaluated also in this part. In the last part of the study, the results attained under the light of the acquired data are given and some suggestions developed based upon these results are offered.

Science Code :Fine Arts Master of Science
Music Education Science

Key Words :Guitar, guitar education, amateur music education, music education,
guitar methods

Page Number :55

Supervisor : Assistant Professor Günay AKGÜN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
BÖLÜM 1.....	1
GİRİŞ.....	1
Araştırmanın Amacı	4
Araştırmanın Önemi.....	5
Araştırmanın Sınırlılıkları	5
Araştırmanın Sayıtları	5
Tanımlar.....	6
Eğitim	7
Müzik Eğitimi	8
İlgili Araştırmalar	9
BÖLÜM 2.....	13
YÖNTEM.....	13
Araştırma Modeli	13
Evren ve Örneklem	13
Verilerin Toplanması.....	13

Verilerin Çözümlemesi	14
Klasik Gitar Metodları	14
1. Çocuklar İçin Gitar Metodu	14
2. Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	17
3. Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu.....	20
4. Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci).....	22
5. Arenas I.....	26
6. Gitar Metodu I	30
7. Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu	34
BÖLÜM 3.....	41
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	41
Sonuç	41
Öneriler	46
KAYNAKLAR.....	49
EKLER	51

TABLolar LİSTESİ

TABLO 1. Klasik Gitarın Tarihsel Gelişimi Konusu	41
TABLO 2. Metotların Başlangıcında Yer Alan Bilgiler	42
TABLO 3. Gitarın Akordu Konusu	42
TABLO 4. Tırnaklar Konusu	42
TABLO 5. Kullanılan Başlangıç Pozisyonları.....	43
TABLO 6. Görsellerin Yer Alma Durumu	43
TABLO 7. Etüt ve Eserlerin Yanında Açıklama Bulunma Durumu	44
TABLO 8. Etüt ve Eserlerin Hız Terimlerinin Bulunma Durumu	44
TABLO 9. İçindekiler Bölümünün Yer Alma Durumu.....	45

SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ

vb.	: ve benzeri
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÜBA	: Türkiye Bilimler Akademisi

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Güzel sanatların işitsel ve duyuşsal bir dalı olan müzik, çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan bir bütündür (Uçan, 2005). Tanımdan da anlaşıldığı gibi müzik seslerin bir araya gelişidir. Bu sesler belirli bir amaç için bir araya gelmektedir ve aralarında çoğunlukla bir uyum vardır.

Müzik, insanlık tarihinin en eski sanat dallarından biri olarak bilinmektedir. İnsanın var olduğu tüm zamanlarda müzik de var olmuştur. Sanat olarak ele alındığında müziği ortaya koyan insandır. Bu müzik yapmak için insanlar seslerini kullanır veya çalgılardan elde edilen seslerle müzikler üretir.

Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirip, düzenlenmiş uyumlu / uyumsuz seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür (Uçan, 2005, s. 16).

Eğitim, bireyde istendik ve olumlu yönde davranış değişikliği yaratmaktır. Dolayısıyla müzik eğitimi, bireyde istendik ve olumlu yönde müzikal değişiklikler meydana getirmek, bireyin müzikal kültürlenmesini sağlamak, bireye müziksel davranış kazandırmak olarak tanımlanabilir.

Müzik eğitimi, temelde bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile özellikle müziksel çevresi arasında iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve verimli olması beklenir (Uçan, 2005, s. 14).

Müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özengen (amatör) müzik eğitimi olmak üzere temelde üçe ayrılır.

Genel müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal, ve program türü ne olursa olsun, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir “insanca yaşam” için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005, s. 31). Genel müzik eğitimi müziğe ilgi duyan – duymayan ayırt etmeksizin tüm insanları kapsayan bir genel eğitim türüdür.

Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005, s. 31). Özel ve toplu çalgı kursları, şan dersleri, müzik yapımı ile ilgili programların öğrenilmesi gibi etkinlikler özengen müzik eğitime örnek olarak verilebilir.

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005, s. 31). Müzik öğretmenliği bölümleri, konservatuvarlar ve bunlar gibi müziği meslek edinilebilecek şekliyle eğitim veren kurumlar mesleki müzik eğitimi veren kurumlara örnek olarak gösterilebilir.

Bu üç müzik eğitimi çeşitlerinin ve özellikle özengen müzik eğitiminin önemli bir parçası da çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi; bireyin çalgı çalmaya yönelik davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişimler meydana getirme süreci” olarak tanımlamıştır. Çalgı öğrenme ise, “yaşantı ürünü, çalgı çalmaya yönelik kalıcı izli davranış değişikliğidir (Tarman, 1997, s. 1). Amatör çalgı eğitimi, insanın kendisini fark etmesi- algılayabilmesi, tanıyıp tanımlayabilmesi, var olan becerilerini aldığı eğitim aracılığıyla geliştirmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirme imkânı vermesi bakımından müzik eğitiminin önemli bir boyutudur. (Ercan, Orhan, 2012).

Tarih boyunca insanlar, önce; sesleriyle, sonra çeşitli aletler kullanarak müzik yapmışlardır. Bu aletlere çalgı (enstrüman) denir. Günümüzde çalgılar; konser, dinleti gibi etkinliklerde, müziğin kaydedilmesi işlemlerinde ve müziğin öğretilmesinde kullanılmaktadır. Çalgılar tek başına çalınabildiği gibi topluluk halinde de (orkestra) çalınabilir. Çalgılar karakteristik özelliklerine göre, solist veya eşlik görevi üstlenebilirler.

Gitar hem tek başına, hem toplulukla çalınabilen, dolayısıyla hem solist hem de eşlik görevini üstlenebilen bir çalgıdır.

Kanneci (2005, s. 7) gitar eğitimini; “temelde çalgıyı tanıma, çalma ve kullanmayı öğrenerek, form bilgileri ışığında müzik eserlerinde bestecinin isteklerini icra etmek için davranış kazandırma süreci” olarak tanımlamıştır. Klasik gitar hem tek başına hem de eşlik çalgısı olarak kullanılabilen bir çalgıdır. Klasik gitar eğitimi, Türkiye’de özengen çalgı eğitimi konu başlığı altında önemli bir alt başlık olarak yer almaktadır.

Gitar, gerek çok sesli olması, gerek taşınabilir ve temininin kolay olması gibi nedenlerle öğrenciler için çok uygun bir çalgıdır (Elmas, 2003, s. 11).

Gitar, ses rengi, çalınabilirliği ve çok sesli yapısı ile kulağa hitap eden ve çokça tercih edilen bir çalgıdır. Özengen eğitim veren kurumlarda da gitar en fazla tercih edilen çalgılardan biridir.

Çeşitli kaynaklarda gitarın tarihçesi ve gelişimiyle ilgili olarak farklı fikirlere rastlamak mümkündür. Bunlardan bazıları şöyledir;

Gitar, günümüzdeki yaygın düşüncenin aksine yeni bir enstrüman değil, kökleri çok eski kaynaklara dayanan bir enstrümandır. Gitarın öncüsü olan Lut’un, M.Ö. 1000 yılında Mısır ve Babil medeniyetleri zamanında ortaya çıktığı sanılmaktadır. Gitar, yapısal olarak 18. yüzyılın sonlarına kadar pek çok aşamadan geçmiş, ve bu dönemde altıncı telin ilavesiyle günümüzde kullanılan şeklinin ilk örnekleri oluşmuştur (Küçükay, 2004, s. 5).

Hitit Gitarı, gitar tipi enstrümanlar içerisinde en eski olarak bilinendir. Gitarın şekli bugünkü klasik gitar formuna oldukça benzemektedir. Aynı zamanlarda Mısır’da da uzun saplı lutlar vardı. Tarihi bilgileri karşılaştığımızda; o çağlarda Hititler ile Mısırlıların sıkı ilişkiler içerisinde olduklarını görürüz (Kanneci, 2009, s. 4).

Gitar diye adlandırılmakta olan perdeli ve telli, parmakla ya da mızrapla çalınan en eski çalgıların, bugünkü klasik gitarla olan akrabalık ilişkisi her zaman tartışılabilirliğini korumaktadır. Gitara benzer çalgıların Mısırlılardan eski Yunanlılara ve Romalılarına, nihayet 8. ve 9. yüzyıllarda Arapların İspanya’ya girmeleriyle Avrupa’ya ulaştığı belirtilmektedir (Elmas, 2003, s. 13).

Rönesans gitarı, önden ya da arkadan bakıldığında sekiz şeklinde görülen, lavtaya göre daha uzun bir sapı olan, sırtı (arkası) düz ya da bazen çok hafifçe yuvarlak, dört çift telli bir gitar türüdür. Çalgının kökenine dair kesin bilgiler bulunmamaktadır. Çalgıya Rönesans Gitarı ismi ise daha sonraki yüzyıllarda verilmiştir. Çalgı kendi döneminde, İspanya’da guitarra, chitarra da sette corde ya da chitarino, Fransa’da guiterre ya da guiterne, İngiltere’de ise gittern olarak adlandırılmıştır (Uluocak, 2011, s. 10).

Bu kaynaklar doğrultusunda gitar, günümüzde kullanılan şekline gelene kadar lut, hitit gitarı, vihuela, guitarra morisca, guitarra latina, lavta, guitarra espanola, guitarra battante, Fransız lir gitar, İtalyan arp gitar, İtalyan lir gitar, rezonans telli gitar ve kuart gitar gibi bugün kullanılmakta olan klasik gitar benzeri çalgılar ile aşamalı bir şekilde gelişim göstermiş ve Antonio Torres Jurado bugün kullanılan gitarı geliştirmiştir.

Kanneci (2009), Antonio Torres Jurado'nun yaptığı gitarla ilgili görüşlerini şu ifadelerle belirtmiştir: "Bugün kullanılan Modern Gitar'ı ilk yapan kişi İspanya'nın Almeria bölgesinden Antonio Torres Jurado'dur. Torres bu tipteki ilk gitarını 1863 yılında yapmış ve modern gitarın gelişmesinde en önemli adımı atmıştır. Geliştirdiği 650 mm tel uzunluğu o kadar önemli bir karar idi ki; daha sonra bu tel boyu standart uzunluk olarak kullanıldı."

Müzik kurslarında klasik gitarın yanı sıra elektro gitar, bas gitar, flamenko gitar, akustik gitar gibi gitar çeşitlerinin de eğitimi verilmektedir. Bu gitar çeşitlerinin çok çeşitli müzik türlerinde kullanım imkânı da gitarın tercih edilen bir çalgı olmasının nedenlerinden biridir.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda gitar eğitimi, kullanılan metotlar, notalar ve diğer materyallerle uygulanmaktadır. Eğitmenin kullanacağı kaynaklar konusunda yapacağı seçim, eğitimin stratejisini belirleyecektir. Eğitimde izlenecek yolun eğitimin kalitesini belirleyebileceği söylenebilir. Bu nedenle bu araştırmada mevcut durumda özengen müzik eğitimi veren kurumlarda kullanılan kaynakların incelenmesi önemli görülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, özel dersanelerde uygulanan gitar eğitimini metot ve repertuar bakımından inceleyip, eğitimin kalitesini arttırmak amacıyla çeşitli öneriler ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda örnekleme oluşturan kurumlarda incelemeler yapıp, elde edilen veriler analiz edildikten sonra araştırmanın amacı doğrultusunda bir sonucun ortaya çıkması beklenmektedir. Bu genel amaca ulaşmaya yönelik olarak yapılan araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Örnekleme grubunu oluşturan kurumlarda kullanılan metotlar nelerdir?
2. Örnekleme grubunu oluşturan kurumlarda uygulanan repertuarın içeriğini neler oluşturmaktadır?
3. Örnekleme grubunu oluşturan kurumlarda kullanılan repertuarlar nasıl zenginleştirilebilir?
4. Özengen gitar eğitimi veren kurumlara ne gibi kaynaklar önerilebilir?

Araştırmanın Önemi

Günümüzde bireyler özengen (amatör) müzik eğitimi ve buna bağlı olarak çalgı eğitimi ihtiyaçlarını çoğunlukla özel dersaneler, halk eğitim merkezleri ve vakıf bünyelerinde açılan kurslar aracılığıyla gidermektedirler. Müzikle özengence ilgilenen bireylerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bireylerin, bu kurumlardan edindikleri bilgilerin ve öğretim sürecinin verimliliğinin incelenmesi bakımından bu araştırma önemli görülmektedir.

Yapılan literatür taramasında, ülkemizde özel dersanelerde uygulanan gitar eğitiminde kullanılan metotların incelenmesine ilişkin bir araştırmanın bulunmadığı saptanmıştır.

Bu tür bir araştırmanın daha önce yapılmamış olması, araştırmayı daha anlamlı hale getirmektedir.

Araştırma sonuçlarının teori ve uygulamaya sağlayacağı katkılar ya da getireceği yenilikler bakımından:

1. Araştırmanın sonuçları değerlendirilerek özel dersanelerde uygulanan müzik ve gitar eğitiminin araştırmanın sonuçları doğrultusunda yönlendirilerek daha verimli hale getirilmesi,
2. Özel kurslarda uygulanan müzik eğitimine yönelik yöntem konusunda kaynak oluşturması,
3. Kurumlarda kullanılan farklı metotların incelenmesi sonucunda, repertuar oluşturulabilmesi konusunda analiz yapılabilecek olması,
4. Bundan sonra yazılacak olan klasik gitar metotlarına kaynak oluşturması açısından önemli görülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren dersanelerle sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın Sayıtları

Bu araştırma aşağıdaki sayıtlar üzerine kurulmuştur.

1. Araştırmada; araştırma için seçilecek olan özengen müzik eğitimi veren kurumların, evreni temsil ettiği,
2. Eğiticiler ile yapılacak görüşmelerde sorulan soruların nesnelliğe uygun yanıtlanacağı,

3. Örneklem grubunun evreni temsil ettiği,
4. Veri toplama araçlarının geçerli ve güvenilir olduğu temel varsayımlarından yola çıkılmıştır.

Tanımlar

Müzik eğitimi alanında kullanılan terimlerin sayısı oldukça fazladır. Aşağıda sıklıkla kullanılan temel kavramlara ve tanımlara yer verilmiştir.

Müzik Eğitimi: Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme ve geliştirme sürecidir (Uçan, 2005).

Özengen Eğitim: Özengen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özengence (amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar (Uçan, 2005).

Gitar: Ut, lavta ve mandolin ailesinden, altı telli çalgı. Bulucusunun kim olduğu ve ilk örneklerinin ne zaman yapıldığı kesin bilinmiyor. Araplar yoluyla İspanya'ya geçen udun, giderek değişen biçimi olarak kabul edilir (Sözer, 2012).

Gitar Eğitimi: “Gitar eğitimi” temelde çalgıyı tanıma, çalma ve kullanmayı öğrenerek, form bilgileri ışığında, müzik eserlerinde bestecinin isteklerini icra etmek için davranış kazandırma sürecidir (Kanneci, 2005).

Repertuvar: Çalgı eğitiminde kullanılan dağarın tamamı anlamında kullanılmaktadır. Gitar eğitiminde repertuvar, eğitimcinin belirlediği program dahilinde kullandığı metot, kitap, nota vb. araç-gereçlerden oluşmaktadır.

Metot: Çalgı eğitiminde kullanılan teorik bilgi içerikli kitaplardır.

Çalınabilirlik: Çalgının pratik çalınabilmesiyle ilgili düzeyidir.

Kurum: Belirli düşünce, davranış kalıpları, bireyler arasındaki ilişki ve ortak işlevlerin oluşturduğu, kökü birtakım törelere dayalı, sürekliliği olan toplumsal yapı, örgütlenme, gelenek, uygulama biçimi. (TÜBA, 2011)

Tablatur: Rönesans döneminden başlayarak 18. Yüzyılın ortalarına kadar kullanılan çalgı müziği yazısı. Tablatur, çalgılar için hazırlanmış bir yazı sistemidir.

Legato: Bağlı. Notaların birbirine bağlanarak seslendirilmesi (Say, 2012, s. 321).

Apoyando: Sağ elde i, m, a parmaklarından biri ile tele vururken, parmağın tele vurduktan sonra üst tele yaslanması şeklinde çalmadır. Anlatıma daha bir belirginlik kazandırır (Elmas, 2003, s. 80).

Tirando: Sağ elde i, m, a parmaklarından biri ile apoyandoda olduğu gibi üst tele dayamak yerine teli boşa çekerek çalma şeklidir. Hızlı arpejlerde, akor çalmada, tellerin aynı zamanda titreşmeleri gereken bölümlerde kullanılır (Elmas, 2003, s. 80).

Akor: Herhangi bir ses üzerine üçlüler çıkılarak kurulan ve en az üç sestem oluşan ses kümelerine akor denir (Cangal, 2005, s. 69).

Bare: Sol elin işaret parmağı ile, aynı perdede aynı anda çalınması gereken sesleri çıkarabilmek için gitarın altı teline birden basılması tekniğidir (Elmas, 2003, s. 80).

Arpej: Kıvrılarak seslendirilen akor. İtalyanca arpa sözcüğünden gelir. Bir akorun seslerini arp çalar gibi birbiri ardı sıra hızla seslendirme (Say, 2012, s. 41).

Armonik: Sol elin parmakları ile her telin V, VII, IX, XII. perdesindeki demirin üstünde tele (basmadan) sadece değerek ve aynı anda sağ el parmakları ile tele vurmak suretiyle çıkan sese denir (Elmas, 2003, s. 81).

Eğitim

Eğitim kavramı hakkında günümüze kadar birçok çeşitli tanım yapılmıştır. İnsan doğduğu andan itibaren, devamlı bir gelişme ve yeni davranış biçimleri öğrenme çabası içindedir. Bu öğrenme hem ailesi ve çevresi içinde, hem de okul yoluyla olur. Bu öğrenmelerin meydana gelmesi için geçen sürece eğitim denir. (Küçüköncü, 2007, s. 58). Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci (Ertürk, 1972, s. 12) olarak tanımlanabilir. Eğitim belirli bir amaca yönelik olarak uygulanan, etkinlikler dizisinden oluşan süreçlerin tamamıdır. Bu süreçler belirlenen programlar ile ilerler ve değerlendirmelerle sonuçlanır. Her değerlendirme, hedeflenen bir amaca ne kadar ulaşıldığını gösterir.

Çağdaş eğitim birçok boyutlardan meydana gelmektedir. Bu boyutlar:

1. Bilim Eğitimi
2. Teknik Eğitim
3. Sanat Eğitimi olmak üzere üçe ayrılır.

Sanat eğitimi ise kendi içinde;

1. Plastik (görsel) sanatlar eğitimi (resim, heykel, mimari, karikatür, fotoğraf)
2. Dramatik sanatlar (sahne sanatları) eğitimi (tiyatro, opera, bale, sinema, pandomim)
3. Fonetik (müzik, edebiyat, şiir) sanatlar eğitimi olarak dallara ayrılır. (Kocabaş, 2003, s. 78)

İnsan hayatındaki önemini daha önce incelemiş olduğumuz müzik, hem bir eğitim sahası alanıdır, hem de bir eğitim aracıdır. Bir eğitim sahası/alanı olarak müzik, çağdaş eğitim anlayışına göre, insanın hem zihinsel (bilişsel), hem ruhsal/duygusal (duyuşsal), hem de kas/psikomotor (devinişsel) yönünden gelişimini sağlar (Küçüköncü, 2007, s. 58). Bir eğitim aracı olarak müzik, günümüzde müzik ile öğrenme adı altında yapılan çalışmalarla, çeşitli alanların eğitiminde yardımcı unsur olarak da kullanılmaktadır.

Müzik Eğitimi

Eğitimin önemli bir alt başlığı müzik eğitimidir. Eğitimin tanımına paralel olarak ; bireyin davranışında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak, müzikle ilgili her tür olumlu davranış değiştirme sürecine müzik eğitimi denir. (Küçüköncü, 2007, s. 58)

İnsan hayatı davranışlardan meydana gelmektedir. Eğitim için bu davranışların belirli bir düzene girmesini sağlayan araç diyebiliriz. Müzik eğitimi ise, müziksel davranışların oluşturulması, düzenlenmesi ve belirlenen hedefler dahilinde hayata geçirilmesinden oluşan süreçlerin tamamı olarak düşünülebilir. Müzik eğitimi temelde, bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Müzik eğitimi yoluyla birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki etkileşimin daha düzenli, daha sağlıklı, daha etkili ve daha verimli olması beklenir. (Uçan, 2005, s. 24)

Müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özengen müzik eğitimi olmak üzere temelde üç türe ayrılır. Bu üç müzik eğitimi türünden genel müzik eğitimi, her bireyin ilk ve orta öğrenimde zorunlu olarak müzik derslerinde, müzik dersi içeriği kapsamınca aldığı müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi, bireyin kendi istek ve yeteneği

doğrultusunda müziği meslek edinmek, müzikte profesyonelleşmek amaçlı aldığı eğitimidir. Özengen müzik eğitimi ise bireyin kendi isteği doğrultusunda amatörcce, özel dersler, kurslar, vakıflar ve halk eğitim merkezleri kanalıyla, belirli bir alanda müziksel kazanım sağlamak, kendini gerçekleştirmek gibi amaçlarla aldığı müziksel eğitimidir.

Müzik eğitimi temelde şu boyutlardan oluşur:

- a) Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- b) Şarkı söyleme eğitimi
- c) Çalgı çalma eğitimi
- ç) Müzik dinleme eğitimi
- d) Müziksel bilgilenme eğitimi
- e) Müziksel yaratma eğitimi
- f) Müziksel beğeni (zevk) geliştirme eğitimi
- g) Müziksel kişilik geliştirme eğitimi (Uçan, 2005, s. 40)

Bu boyutlar birbirini destekleyici ve tamamlayıcı nitelikte olup müziğin yapısı ve içeriği ile ilgilidir.

İlgili Araştırmalar

Klasik gitar eğitimi alanında bugüne kadar sınırlı sayıda tez ve makale yayımlanmıştır:

1. Uluocak (2003) yüksek lisans tezinde Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında bireysel çalgı-gitar öğretim elemanları ve öğrencilerinin gitar eğitimi hakkındaki görüşleri konu başlıklı bir araştırma yapmıştır.
Araştırmada bazı üniversitelerin Müzik Öğretmenliği bölümlerinin bireysel çalgı eğitimi – gitar dersi öğretim elemanları ve bu dersi alan öğrencilerden anket tekniği ile bilgi toplanmıştır.
Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
2. Özen (2004) çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri konulu bir çalışma yapmıştır.

Araştırmada müzik eğitimcilerinin nitelikleri, çalgı eğitimine ilişkin amaçlar ve çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemlerinin açıklanması amaçlanmıştır.

Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.

3. Erim (2005) yüksek lisans tezinde Türkiye’de klasik gitar eğitiminde kullanılan başlangıç metotlarından bazılarının öğretme-öğrenme süreçleri kapsamında karşılaştırılarak, elde edilecek sonuçlar ışığında, gitar öğretiminde oluşturulacak başlangıç metotları için yeni yaklaşımlar ve denemelere katkı sağlamak amaçlı bir çalışma yapmıştır.

Araştırmada Türkiye’de gitar eğitiminde kullanılan metotlar belirlenmiş ve bu metotlardan dört tanesi başlangıç eğitimi içeriği açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Metotların içerdiği konular, etüt – parça dağılımları, içerikteki görseller, yazılı açıklamalar, bestecilerin dağılımları gibi veriler sayısal olarak tablolarla sunulmuştur.

Türkiye’de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotlarının Bazılarının Öğretme-Öğrenme Süreçleri Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

4. Özdek (2006) yüksek lisans tezinde ülkemizde özengen müzik eğitimi kurumları içerisinde klasik gitar eğitiminde kullanılan metot ve yöntemlerin, eğitmen ve öğrenci tutumlarının, hedeflerin ve bu süreçte ortaya çıkan problemlerin belirlenmesini ve çözüm önerileri oluşturulabilmesini incelemeyi amaçlamıştır.

Araştırmada 16 ilden belirlenen 50 kurum içinden 55 gitar eğitimine anket uygulanmış ve sonuçlar istatistiksel çıktılarına dönüştürülmüştür.

Anket sonuçlarına göre eğitmenlerin yaşları, cinsiyetleri, bölgelere göre dağılımları, illere göre dağılımları, öğrenim durumları, kullandıkları yerli ve yabancı klasik gitar metotları, karşılaştıkları sorunlar, öğrenci dağılımları, haftalık ders saati dağılımları, öğrencilerin derslere devamlılık durumu, öğrencilerin derslere hazırlık durumu gibi konulara ilişkin sayısal veriler tablolar ve grafiklerle gösterilmiştir. Bunlara ek olarak eğitmenlerin Türkiye’de klasik gitar eğitimi, klasik gitar eğitiminin gelişmesi için yapılabilecekler gibi konularda görüşlerine yer verilmiştir.

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

5. Cansel Şenoğlu Önder ve Gökay Yıldız'ın Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde Klasik Gitar Eğitiminin Boyutları adında makaleleri yayımlanmıştır.

Araştırmada çalgı için gerekli pozisyonun sağlanması, deşifre – eser tanıma, düzenli çalışma ve çalışma disiplini, çok sesli müzik icrasında ezgiyi duyma – anlama – duyurma, farkında olarak çalma, teknik yeterlilik ve müzikal yorum konuları incelenmiştir.

Klasik Gitar Eğitiminin Boyutları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(15), 115-133.

<http://efd.mehmetakif.edu.tr/arsiv/haziran2008/dosyalar/115-133.pdf>

sayfasından erişilmiştir.

6. Arslanoğlu (2010) Klasik Gitar Öğretim Literatürünün Değerlendirilmesi adlı çalışmada, Türkiye’de ve yurtdışında yayımlanmış, gitar öğretim metotlarını öğretim ilke ve yöntemlerine uygunluk bakımından incelemiş ve elde ettiği sonuçları yüksek lisans tezinde paylaşmıştır.

Çalışmada metotlar, gitar öğretimi bakımından; gitar öğretim yöntem ve teknikleri, gitar öğretim sistematığı, yerel öğelerin kullanımı açılarından, öğretim ilkeleri bakımından; öğrenciye görelilik ilkesi, bilinenden bilinmeyene ilkesi, basitten karmaşığa ilkesi, somuttan soyuta ilkesi, açıklık ilkesi, yakından uzağa ilkesi, ekonomiklik ilkesi açılarından, kitap inceleme kriterleri bakımından; fiziksel özellikler, görsel unsurlar, içeriğin öğrenci seviyesi, dil ve anlatım özellikleri ve bilimsellik ölçütleri açılarından incelenmiştir.

Klasik Gitar Öğretim Literatürünün Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

7. Hancıoğlu (2010) yüksek lisans tezinde, Ankara’daki özengen (amatör) müzik eğitimi veren kurumların eğitim anlayışlarını ve yönetim biçimlerini incelemiştir.

Ankara’daki Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim

Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

8. Akçay (2011) yılında hazırladığı yüksek lisans tezinde gitarda performans ölçeği konusunda bir araştırma yapmıştır.

Gitar Eğitiminde Performans Ölçeği Geliştirme Çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

BÖLÜM 2

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma, betimsel bir araştırmadır. Araştırmada öncelikle örnekleme oluşturan kurumların öğretmenleriyle görüşmeler yapılmış ve anket tekniği uygulanarak öğretimde kullandıkları metot, nota ve diğer kaynakların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni dersanelerde uygulanan klasik gitar eğitiminde kullanılan metotlar, notalar ve diğer kaynakların tümüdür.

Araştırmanın örnekleme ise, araştırmanın başlangıcında belirlenen, T.C. MEB Sem Müzik Kursu, Senkron Müzik Kursu, T.C. MEB Nesibe Aydın Sanat Kursu, Hayal Sahnesi Sanat Kursu ve Ankanom Müzik Kursu'nda uygulanan klasik gitar eğitiminde kullanılan metotlar, notalar ve diğer kaynaklardır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada incelenen kaynaklar, örnekleme belirtilen dersanelerdeki öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda belirlenmiştir. Yapılan görüşmelerde verileri toplamak amacıyla hazırlanan formlar kullanılmış ve görüşme tekniği ile veriler elde edilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada kullanılmak üzere elde edilen kaynaklar, araştırmacının özenen gitar eğitimi alanındaki deneyimlerinden faydalanarak çözümlenmiştir. Çözümleme öncesinde görüşülen öğretmenlerin düşünceleri alınmıştır. Araştırmacı kaynaklarda bulunan çalışmaların tümünü gitar ile çalarak incelemiştir.

Klasik Gitar Metodları

1. Çocuklar İçin Gitar Metodu

Metodun 1 ve 2. sayfalarında gitarın tarihçesine yer verilmiş, gitarın ortaya çıkışından günümüze nasıl değişimler geçirdiğine kısaca değinilmiştir. Ardından gitar türleri başlığı altında klasik gitar, akustik gitar, elektro-gitar ve bas gitar hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Dershane öğrencilerinin müzikle amatör biçimde ilgileneceği düşünülecek olursa, gitar eğitiminin başlangıcında gitar türleri hakkında bilgi verilmesi, öğrenciye gitar kavramı konusunda daha geniş bir bakış açısı kazandırmak açısından önemli görülmektedir.

Metodun 3. sayfasında gitarın fiziki yapısı tanıtılmış; akort burguları, perde, ses deliği, eşik, klavye ve gövde terimlerinin anlamları açıklanmıştır. Terimlerin baştan açıklanmasının öğretimde açıklık ilkesi bakımından olumlu olduğu düşünülebilir.

Metodun 4. ve 5. sayfalarında nota süre değerleri konusuna değinilmiş, konu sesli süreler ve sessiz süreler olmak üzere ikiye bölünmüştür. Süre değerleri konusu birim vuruşa 1 saniye denk gelecek şekilde işlenmiştir. Bir vuruşu bir saniyeye eşitlemenin çocuklar için algılaması kolay olmadığı düşünülebilir. Bunun yerine daha somut ritmik çalışmalar uygulanabilir.

Metodun 6. sayfasında gitar çalma biçimlerinden bahsedilmiştir. Sol bacak üzerinde, sağ bacak üzerinde ve ayakta askı takarak gitar çalma biçimleri ve bu biçimlerin hangi tür gitarların çalmasına uygun olduğu açıklanmıştır. Metodun çocuklar için hazırlandığı düşünülecek olursa çocukların görüp sorabilecekleri muhtemel bir konunun açıklığa kavuşturulduğu düşünülebilir.

Metodun 7. sayfasında sağ ve sol el çalma teknikleri başlığı altında parmakların harf ve rakam kodları (sol elde 1,2,3,4 ve sağ elde p,i,m,a) , solo çalma tekniği başlığı altında ise parmakların olması gereken konumlandırılmalarından söz edilmiştir. Bu başlangıç bilgilerinin açıklayıcı olması açısından görsellerle desteklenmiş olması olumlu olarak düşünülebilir.

Metodun 8-13. sayfalarında İnce Mi Teli konu başlığı altında mi telinde iki alıştırma ve üç şarkıya yer verilmiştir. İlk alıştırmada mi, fa, sol ve la notaları kullanılırken ikinci alıştırmada fa diyez ve sol diyez notalarına da yer verilmiştir. Metot çocuklara yönelik olduğu için değiştirici işaretlerin açıklanmadan alıştırmalarla işlenmesi uygun olarak düşünülebilir. Notaların gitar üzerindeki yerleri görsellerle desteklenmiş ve içleri farklı renkte boyanmıştır. Çocukların zihninde çağrışımlar oluşturmak ve nota yerlerini akıllarında daha kolay tutmalarını sağlamak amacıyla renklerle nota öğretiminin amacına uygun bir yöntem olduğu söylenebilir.

Metotta ilk alıştırmayla birlikte notaların altında tab partisyonu yer almaya başlamış ve bu durum metodun tamamında devam etmiştir. Tabstür ya da tabletür olarak bilinen ve amatör gitar eğitiminde yaygın olarak kullanılan tab partisyonu, müzik eğitimine yeni başlayanlar için dizek üzerindeki notaları okumaktan daha kolay bir uygulamadır. Tab okuması şu şekilde gerçekleştirilir:

Gitarın tellerini temsil eden 6 adet paralel çizgi aynı dizekte olduğu gibi çizilir. Tabın en üst çizgisi gitarın en alt teli, en alt çizgisi de gitarın en üst telini temsil eder. Çizgilerin üzerine gitarda parmakların basılacağı perde numaraları yan yana yazılır. Nota değerlerini doğru bir biçimde yansıtmak tab ile mümkün değildir. Numaralar yan yana ise peş peşe, alt alta ise aynı anda (akor gibi) çalınır. Tab uygulaması başlangıç düzeyinde nota ile eğitim vermeyi tercih etmeyen eğitmenler tarafından kullanılabilirdiği gibi, ileri seviyelerde deşifre edilmesi zor olan eserlerde pozisyonları daha kolay yoldan anlamak amacıyla kullanılabilir. Özellikle elektro-gitar açısından kullanışlı bir uygulama olarak bilinmektedir. Fakat incelenen metodun nota eğitimine yeni başlayacak olan çocuklar için yazıldığı göz önünde bulundurulursa daha kolay olan tab uygulamasının, nota okumayı köreltici yönde etkisi olacağı düşünülebilir. Sadece tab okuyan öğrencilerin, nota okuyan öğrencilerin zaman içerisinde edineceği deneyimlerden mahrum kalma ihtimalleri düşünülmelidir. Bu nedenle metodun başlangıcından sonuna kadar notaların tab ile desteklenmesi yerine, tab okumaya, öğrencilerin nota okuma konusunda mesafe kat ettiği gözlemlendikten sonra başlanması önerilebilir.

Metodun 14-20 sayfaları arasında si teli konusu işlenmiştir. Konuyu işlerken iki alıştırma ve beş şarkıdan yararlanılmıştır. Alıştırmaların ilkinde si, do ve re notaları kullanılırken, ikincisinde do diyez ve re diyez notalarına da yer verilmiştir. İlk dört şarkıda değiştirici işaret kullanılmazken son şarkı mi majör tonunda olup, donanımında fa, do, sol ve re diyezi bulundurmaktadır. 21. sayfada, En Başa Konan Diyezler başlığı altında donanımdaki diyezlerin kullanımı açıklanmıştır.

Metodun 22-28. sayfaları arasında sol teli konusu işlenmiştir. İki alıştırma, beş şarkıya yer verilmiştir. İlk alıştırmada sol ve la notaları kullanılırken, ikinci alıştırmada sol diyez ve si bemol notalarına da yer verilmiştir. Notaların gitar üzerindeki yerlerinin görsellerle desteklenmesinin öğrencilerin kolaylıkla kavramaları açısından olumlu olduğu düşünülebilir.

Metodun 30-37. sayfaları arasında re teli konusu işlenmiştir. İki alıştırma, dört şarkıya yer verilmiştir. İlk alıştırmada re, mi ve fa notalarına yer verilirken ikinci alıştırmada re diyez ve fa diyez notaları da tanıtılmıştır. Notaların gitar üzerindeki yerleri görsellerle desteklenmiştir.

Metodun 38-43. Sayfaları arasında la teli konusu işlenmiştir. İki alıştırma, üç şarkıya yer verilmiştir. İlk alıştırmada la, si, ve do notaları kullanılırken, ikinci alıştırmada si bemol ve do diyez notaları da tanıtılmıştır. Notaların gitar üzerindeki yerleri görsellerle desteklenmiştir.

Metodun 44-48. sayfaları arasında kalın mi teli konusu işlenmiştir. İki alıştırma, üç şarkıya yer verilmiştir. İlk alıştırmada mi, fa ve sol notaları kullanılırken, ikinci alıştırmada fa diyez ve sol diyez notaları da tanıtılmıştır. Notaların gitar üzerindeki yerleri görsellerle desteklenmiştir. 49.sayfada “En Başa Dön” ve “Son” terimleri hakkında kısaca bilgi verilmiştir.

Metodun 52-115. sayfaları repertuvara ayrılmıştır. Repertuvarda Türkçe ve İngilizce çocuk şarkılarına, halk türkülerine, popüler şarkıların ezgilerine, klasik batı müziği eserlerinin basitleştirilmiş versiyonlarına yer verilmiştir.

Metodun 100. sayfasında İki Tele Aynı Anda Vurma konu başlığı altında aynı anda çalınan notalar hakkında bilgi verilerek çok sesli gitar eğitimine giriş yapılmıştır. Metodun devamında içerisinde çift ses çalımı bulunan 9 adet şarkı yer almaktadır. Aynı zamanda çift ses içeren parçaların tamamı siyah notalarla yazılmış, renklerle nota eğitimine son verilmiştir. Öğrencilerin sadece renk çağrışımıyla notaları düşünmelerinden bağımsız

olarak notaların dizek üzerindeki yerlerini öğrenebilmeleri açısından kalan şarkılarda siyah nota kullanımının daha verimli olabileceği düşünülebilir.

Metodun 116-118. sayfaları arasında “Akorlar” başlığı altında metottaki parçaların üstünde yazılı olan akorlar fotoğraflarla gösterilmiştir. Akorun tanımının yapılması, çok kullanılan akorlar hakkında bilgi verilmesi, dizek üzerinde akorların nasıl yazıldığına gösterilmesi, akor çalarken sağ elin nasıl konumlandırılacağına ve vuruş tekniklerinin üzerinde durulması önerilebilir.

Metodun 119. sayfasında Ritimler ve Arpejler konu başlığı altında ritim notaları ve çeşitli şekiller kullanılarak bazı arpejlerin ve ritimlerin nasıl çalınacağı gösterilmiştir.

Metodun 120 ve 121. sayfalarında Müziksel Terim ve İşaretler konu başlığı altında; tekrar işareti, dolap işareti, diyez, bemol, natürel ve bağ işaretleri açıklanmış, tablatür (tab) hakkında da kısa bilgi verilmiştir.

Metodun 122. sayfasında Gitar Alırken konu başlığı altında çocuk gitarı ve yetişkin gitarı kavramları açıklanmış ve çocuklara uygun gitar alımı konusunda bilgi verilmiştir.

2. Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)

Metodun başlangıcında Ön sözden hemen sonra Klasik Gitarın Tarihçesi konu başlığı altında gitarın kökeninden bahsedilmiştir. Zaman içerisinde gitarın geçirdiği değişimden söz edilmiştir. Yeni bir konuda bilgi sahibi olmadan önce o konunun geçmişini öğrenmenin faydalı olabileceği düşünülebilir.

Metodun devamında Gitar Yapımı Hakkında adlı kısımda gitarın bölümleri, gitar yapımında kullanılan ağaç türleri ve gitar yapımcılarının karşılaştıkları sorunlara değinilmiştir. Öğrencinin çalmak istediği çalgıyı daha iyi tanıyabilmesi açısından gitar hakkında detaylı bilgiler verilmesi olumlu olarak düşünülebilir.

Metodun 2. sayfasında Nota Değerleri Tablosu konu başlığı altında birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik ve onaltılık nota değerlerinden, sesli süreler ve sessiz süreler olmak üzere iki grupta bahsedilmiştir.

Metodun 3. ve 4. sayfalarında Müziğin Anlatımında Kullanılan Temel İşaretler konu başlığı altında; nota, gam, çıkıcı gam, inici gam, durak işareti, dizek, ölçü çizgisi, anahtar, değiştirme işaretleri, diyez, bemol, natürel, çift diyez ve çift bemol terimleri açıklanmıştır.

Değiştirici işaretlerin açıklamalarının örneklendirilmesi bilgiyi somutlaştırmak açısından önerilebilir.

Metodun 6. sayfasında Genel Oturuş konu başlığı üç farklı gitar tutuş pozisyonuna yer verilmiştir. 8. sayfada sağ el ve sol elin parmaklarının isimlendirmeleri görsellerle ifade edilmiştir.

Metodun 9-12. sayfalarında Sol El konu başlığı altında sol elin genel duruş şekli ve parmaklarının işleyiş şekilleri hakkında bilgiler verilmiştir. Sol elin kullanımı hakkında gerekli öneriler verilmiş, uyarılar yapılmış ve konu doğru ve yanlış tutuş şekillerinden oluşan 7 adet görselle desteklenmiştir.

Metodun 13. sayfasında Sağ El konu başlığı altında sağ kolun, sağ elin ve parmakların nasıl durması gerektiğine değinilmiştir. 14. sayfada ise sağ el baş parmağının (p parmağı) nasıl kullanılması gerektiğine dair bilgiler verilmiş, yanlış kullanımlar konusunda uyarılar yapılmıştır.

Metodun 15. sayfasında Tirando konu başlığı altında tirando tekniği açıklanmış ve tekniğin kullanımıyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Metodun 17. sayfasında Tellerin Portedeki Nota Yerleri ve İlk Üç Perdedeki Diyezli/Bemollü Notalar konu başlığı altında ilk üç perdedeki değiştirici işaretli notalar gösterilmiştir. Öğretimin kolaydan zora ilkesine göre notaların gitar üzerindeki yerleri öğretilirken natürel notalardan başlanmasının daha uygun olacağı söylenebilir.

Metodun 18. sayfasında Gitar Nota Tablosu başlığı altında gitarın 6 telindeki natürel notaların konumları ve dizek üzerindeki karşılıklarını gösteren bir tablo kullanılmıştır. Tablonun kullanım açısından kolay ve açıklayıcı olduğu söylenebilir.

Metodun 19. sayfasında bir arpej çalışması kullanılmış, arpej terimi açıklanmıştır. Metodun 45. sayfasına kadar tirando vuruş tekniğiyle çalınabilecek arpej temelli parçalardan yararlanılmıştır. Parçaların altında, içinde görülen yeni işaretlerin açıklanması öğretimin parçadan bütüne ilkesine göre olumlu olarak değerlendirilebilir. Böylelikle bilgi parçalar halinde verilerek öğrencinin öğrenmesi kolaylaştırılmıştır. Arpej, bitirme çizgisi, tekrar işareti, donanımdaki değiştirici işaretler, noktalı notalar, bağ işaretleri, üçleme işareti, legato (bağlı çalış) tekniği, kavramları açıklanmış, 40 ve 41. sayfalarda legato tekniğinin uygulanışıyla ilgili egzersizlere yer verilmiştir. Gitar eğitiminde her yeni tekniğin teorik olarak öğrenildikten sonra pratikte egzersizlerle uygulanmasının önemli olduğu düşünülebilir. Legato tekniği metodun bu kısmına kadar öğrencilerin görmediği ve

yeni bir davranış kazandırmaya yönelik bir kavram olduğu için metotta görüldüğü gibi egzersizlerin nasıl uygulanacağını detaylı bir biçimde anlatılması olumlu olarak düşünülebilir.

Metodun 46. sayfasında Apoyando (Destekli Vuruş) konu başlığı altında apoyando tekniğinin uygulanışına ilişkin bilgiler verilmiş, tirando ve apoyando teknikleri arasındaki farklılıkların üzerinde durulmuştur. Ardından apoyando egzersizleri verilerek konunun pratikte pekişmesi hedeflenmiştir.

Metodun 50 ve 51. sayfalarında Bare Tekniği konu başlığı altında barenin tanımı yapılmış, tam bare, yarım bare ve pozisyondaki barelerin işaretleri açıklanmıştır. Konu 4 adet fotoğrafla pekiştirilmiştir. Bare tekniği gitara başlangıç aşamasında uygulanması zor olan tekniklerden biri olarak bilinmektedir. Bu tekniğin pratikte kolay öğrenilebilmesi açısından görsel kullanımının olumlu sonuçları olabileceği düşünülebilir. Metodun devamında tekniğin eser içerisinde uygulanışını göstermek amacıyla tam ve yarım bare tekniklerini içeren 5 adet parçaya yer verilmiştir.

Metodun 62. sayfasında Akor Hakkında Genel Bilgiler konu başlığı altında akor kavramının tanımı yapılmış, detaylı teorik bilgi verilmemiştir. Metotta akor kavramının daha iyi anlaşılabilmesi için müziğin teknik nitelikleri hakkında gelişmiş bir bilgi birikimine sahip olmak gerektiği vurgulanmıştır. Akor kavramı açıklanırken, özel bir tür uyumlu etki oluşturabilen sesler grubundan söz edilmiştir. Akor türleri konusunda ise majör ve minör akorların etkisel özellikleri sert ve yumuşak olarak açıklanmıştır. 7'li ve 9'lu akorlar hakkında kısa bilgilere yer verilmiştir. Akorları nitelendirirken sert, yumuşak, uyumlu, uyumsuz ve gergin kavramları kullanılmıştır. Metotta anlatılmak istendiği gibi metodun muhatabı genellikle gitara yeni başlayan öğrenciler olduğu için akor gibi tanımı işitme ve armoni eğitimi alan kimseler tarafından anlaşılabilir olan kavramları basit nitelendirmelerle açıklamak metodun kullanılabilirliği açısından önemli olarak düşünülebilir.

Metodun 64. sayfasında akorların müzik için anlamı konusunda açıklamalar yapılmış, dizilerden söz edilmiş ve akorlar, dizilere karşılık gelen toplu duyular olarak nitelendirilmiştir.

Metodun 65. sayfasında akorların birden çok kalıplarının olduğundan, melodilere eşlik için kullanılabileceklerinden ve arpej kavramından bahsedilmiştir.

Metodun 66. sayfasında akorların adlandırılması hakkında bilgiler verilmiş, akorların harflerle adlandırıldığından, bu harflerin nota isimlerine karşılık geldiğinden söz edilmiştir.

Metodun 67 ve 68. sayfalarında akorların oluşumu hakkında bilgiler verilmiş, majör dizi, minör dizi, doğal minör, armonik minör ve melodik minör kavramları tam ve yarım aralıklar açıklanarak tanımlanmıştır. 69. sayfada ise diyez ve bemol işaretlerini kullanarak majör ve minör diziler elde etmekle ilgili alıştırmalara yer verilmiştir.

Metodun 70. sayfasında bazı majör ve minör akorların fotoğraflarına yer verilmiştir.

Metodun 72. sayfasında Boş Tellerde Armonikler konu başlığı altında gitarın boş tellerinden elde edilebilecek armonikler dizek üzerinde gösterilmiş, herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Gitardan armonik ses çıkartmak yeni bir davranış olarak düşünülebileceğinden bu davranışı kazandırmaya yönelik görsellerle desteklenmiş detaylı açıklamalara yer verilmesi öğretimde açıklık ilkesine uyum açısından önemli olarak düşünülebilir.

Metodun devamında repertuvar olarak nitelendirilen kısımda 20 adet klasik gitar eserine yer verilmiştir.

3. Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu

Metodun 1. sayfasında Klasik Gitarın Kısa Tarihçesi konu başlığı altında gitarın tarihçesi ve geçmişten günümüze uğradığı değişim hakkında bilgiler verilmiş, bazı önde gelen bestecilerden ve yorumculardan söz edilmiştir.

Metodun 2. sayfasında Klasik Gitarın Fiziki Yapısı konu başlığı altında bir gitar görselinin üzerinde gitarın kısımları gösterilmiş ve bu kısımların yapımında hangi ağaçlardan faydalandığı hakkında bilgi verilmiştir.

Metodun 4. sayfasında Klasik Gitar Çalma Teknikleri konu başlığı altında yaygın oturuş ve tutuş tekniği hakkında bilgi verilmiş, her gitaristin kendi fiziğine en uygun oturuş ve tutuş tekniğini bulması gerektiği ifade edilmiştir. Oturuş ve tutuş konusunda bir adet fotoğraftan faydalanılmıştır. Farklı oturuş biçimleri hakkında bilgi verilmemiş ve görsel kullanılmamıştır. Gitar eğitimine başlayan öğrencilerin ilk hareketi oturmaktır ve gitarı tutmaktır. Temel davranışta sorun yaşanmaması açısından oturuş ve tutuş konusuna yeterince önem verilmesi gerektiği söylenebilir.

Metodun 4 ve 5. sayfalarında Sağ El Teknikleri konu başlığı altında sağ elin duruşu ve parmakların tellere konumlandırılması hakkında bilgiler verilmiştir. Sağ el parmaklarının harf kodları (p,i,m,a,) ifade edilmiştir. Tirando tekniği e apoyando tekniği hakkında bilgi

verilmiştir. Bu tekniklerin anlatıyla ilgili açıklamalar yapılmış ve ikişer adet görsel kullanılmıştır.

Metodun 6 ve 7. sayfalarında Sol El Teknikleri konu başlığı altında sol elin duruşu ve parmakların tellere konumlandırılması hakkında bilgi verilmiş, sol el parmaklarının numaralandırılması (1,2,3,4) görsellerle gösterilmiştir. Sol el parmaklarının tellere dik basmasıyla ilgili uyarılarda bulunulmuş ve başparmağın olması gereken konumundan söz edilmiştir.

Metodun 8. sayfasında Klasik Gitar Nota Tablosundan yararlanılarak dizek üzerindeki notaların gitar üzerindeki konumları gösterilmiştir. Bu tabloda dizeğin altında TAB partiyonu kullanılmıştır. TAB kullanımıyla ilgili herhangi bir açıklayıcı bilgiye yer verilmemiştir. 2. Tabloda ise gitarın telleri üzerinde notaların perdelerle eşleşmesi gösterilmiştir.

Metodun 9. sayfasında Metronom Kullanımı konu başlığı altında metronomun tanımı yapılmış, mekanik ve dijital metronom türlerinden görsellerle söz edilmiştir. Metronomun nasıl kullanılacağına ilişkin bilgilere de andante, moderato, allegro hız terimlerinin dakikadaki vuruş sayıları eşliğinde yer verilmiştir.

Metodun 10 ve 11. sayfalarında Müzik İşaretleri konu başlığı altında; tekrar işareti, dolap işareti, D.C. al FINE, senyö, D.S. al FINE, kaydırma çizgisi, TAB, diyez, bemol, naturel, armonik ses, üçleme, uzatma bağı ve puandorg kavramları tanımlanmış ve her biri dizek üzerinde birer örnekle açıklanmıştır. Bu tür kavramları yalnızca tanımlamak öğrencilere soyut bir aktarım olabilir. Bu durumda örneklere yer verilmesi bilginin pekişmesi ve daha açık bir şekilde anlaşılabilmesi açısından uygun olarak düşünülebilir.

Metodun 12 ve 13. sayfalarında Nota Süre Değerleri konu başlığı altında sesli ve sessiz nota süre değerlerine yer verilmiş, notaların ve susların işaret karşılıkları tanımlanmıştır. Uzatma noktasını işlevi açıklanmış ve örneklerle gösterilmiştir.

Metodun 16. sayfasında Sol El Parmakları İçin Egzersizler konu başlığı altında TAB üzerinde 6 adet sol el egzersizi verilmiş ve bu egzersizlerin sağ el ile tellere vurmadan sonra sağ el parmaklarıyla tellere vurarak çalışılması istenmiştir.

Metodun 17. sayfasında Sağ El Parmakları İçin Egzersizler konu başlığı altında bas tellerde “p” parmağı için egzersiz, tiz tellerde “i,m,a” parmakları için egzersiz ve bas ve tiz tellerde “p,i,m,a” parmakları için egzersize yer verilmiştir.

Metodun 49. sayfasında Bare Tekniği konu başlığı altında bare, tam bare ve yarım bare kavramları açıklanmış, 3 adet fotoğrafla desteklenmiştir.

Metodun 60. sayfasında Legato Tekniği konu başlığı altında legato kavramının tanımı yapılmış, legato işareti dizek üzerinde gösterilmiş, uygulamasının nasıl yapılacağına ilişkin bilgi verilmiş ve görsellerle örneklendirilmiştir.

Metodun 18-103. sayfaları arasında çeşitli klasik gitar eserleri, klasik gitar için düzenlenmiş popüler şarkılar, ve halk müziği düzenlemeleri yer almaktadır. Eserlerde ilk kez görülen bir işaret ya da terim olduğunda sayfa sonundaki dipnotlarla işaret ya da terimin açıklamasının yapıldığı sayfalara yönlendirmeler bulunmaktadır. 92. Sayfadan itibaren iki gitar için düzenlenmiş düet eserler bulunmaktadır. Düetlerin dışındaki tüm eserlerde dizeğin altında TAB partiyonuna yer verilmiştir. Bu uygulamanın öğrenci için kolaylık sağlamakla birlikte nota deşifresinde hızlanması konusunda bir olumsuzluk doğurabileceği düşünülebilir.

4. Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)

Metodun ön söz kısmına klasik gitarın genel müzik eğitimi açısından kullanışlı bir çalgı olduğu konusuna vurgu yapılarak başlanmıştır. Gitar eğitimini verecek kişilerin iyi bir klasik gitar eğitiminden geçmiş olmaları gerektiği belirtilmiştir. Kanneçi'nin de söz ettiği gibi klasik gitar her ne kadar sade bir çalgı olarak görünse de derinliği olan bir çalgıdır. Klasik gitar eğitimcisinin gitar çalımıyla ilgili teknikleri haricinde iyi işitmesi ve temel armoni bilgilerine hâkim olması gerektiği düşünülebilir.

Metodun 3. sayfasında Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde çekilmiş, M.Ö. 1400'lü yıllara ait bir hitit gitarı fotoğrafı bulunmaktadır.

Metodun 4. sayfasında gitar tipi çalgılardan ilki olarak bilinen hitit gitarından, Mısır'daki uzun saplı lutlardan, vihueladan, günümüzde kullanılan klasik gitara kadar geçiş sürecinden söz edilmiştir, metodun 5. sayfasında vihuela çizimlerine yer verilmiştir.

Metodun 6. sayfasında bir klasik gitar çizimi bulunmaktadır. Bu çizimde gitarın kısımları gösterilmiş, akort anahtarları, baş eşik, perdeler, göğüs ses tablası, ses deliği ve köprü işaret edilerek gösterilmiştir.

Metodun 7. sayfasında Genel Oturuş ve Tutma Tekniği konu başlığı altında gitar çalan kişinin tüm kaslarının rahat ettiği ve mümkün olduğu kadar doğal bir oturuşun faydalı

olabileceğinden söz edilmiş, 8. 9. Ve 10. sayfalarda genel oturuş ile ilgili çizimlere yer verilmiştir.

Metodun 11. sayfasında Eller konu başlığı altında sol ve sağ elin şekilleri çizilmiş, parmakların isimleri şekil üzerinde gösterilmiştir.

Metodun 12. sayfasında Bilek ve Parmaklar konu başlığı altında gitarın çalımı esnasında parmakların ve bileğin nasıl durması gerektiğiyle ilgili bilgiler verilmiştir. Sol el tırnaklarının mümkün olduğu kadar kısa kesilmesi gerektiği, parmakları yeterli bir açıda bükmek gerektiği, tellere parmağın yumuşak kısmıyla basmamak gerektiği ifade edilmiştir. Parmakların tellerden minimum yükseklikte tutulması gerektiği ve perdelerin en yan kısımlarına basılması gerektiğine değinilmiştir. Bu konuda verilen bilgiler, gitar eğitimcisinin öğrenciye uygulamalı olarak gösterdiği bilgilerden oluşmaktadır. Metodun içeriğinde bu bilgilerin yer alması gitar öğrenen kişinin açıklayıcı bilgiler edinmesi açısından faydalı görülmektedir.

Metodun 13. sayfasında Sol El konu başlığı altında sol elin, gitarın çalımı esnasında doğru konumlanmasına yönelik bilgiler verilmiş, perdelere basan parmakların dışında başparmağın doğru konumlanmasıyla ilgili de bilgilere yer verilmiş ve başparmağın doğru ve yanlış duruşlarına değinilmiştir. Sol elin yukarıdaki tellerdeki ve aşağıdaki tellerdeki pozisyonunu gösteren, karşıdan, üstten ve sol elin başparmağını gösterecek şekilde arkadan bakış açısıyla çizimlerden faydalanılmış, sonrasında tam bare ve yarım barenin karşıdan görünüşünün çizimi eklenmiştir. Metodun 16. sayfasında ise 12-19. perdeler arasında çalış pozisyonunu gösteren bir çizim bulunmaktadır. Bu pozisyonda başparmağın sapın alt kısmına kaymasına, sapın gerisinde yan yatırılarak diğer parmaklara destek olmasına vurgu yapılmış ve başparmağın desteği olmaksızın çalmaya çalışmaktan kaçınılması gerektiği belirtilmiştir. Bu pozisyonların kullanımı gitara yeni başlayanlar için soyut bir konu olmakla beraber pozisyonu kullanacak kadar ilerleyen gitar öğrencileri için oldukça önemlidir.

Metodun 17. sayfasında Bare Tekniği konu başlığı altında, bare ve yarım bare kavramları açıklanmış, simgeleri belirtilmiş, bare tekniğinin uygulanmasıyla ilgili uyarı ve tavsiyelerde bulunulmuştur.

Metodun 18. sayfasında Sağ El konu başlığı altında, sağ elin icrasında dikkat edilmesi gereken konular ele alınmış, konuyla ilgili tavsiyeler ve uyarılarda bulunulmuş, parmakların doğrultularını iyi belirlemek gerektiğine değinilmiştir. Konuyla ilgili olarak

sağ elin alt pozisyondan, karşıdan ve yukarıdan görünüşlerini içeren çizimlerden faydalanılmıştır.

Metodun 20. sayfasında Apoyando Vuruş konu başlığı altında, apoyando vuruş tekniği tanımlanmış, gitara katılarından bahsedilmiş ve kullanım alanları hakkında bilgi verilmiştir.

Metodun 21. sayfasında Tirando Vuruş konu başlığı altında, tirando vuruş tekniğinin icrasında parmakların aldığı konum ile ilgili bilgi verilmiş ve kullanım alanlarından bahsedilmiştir. Sağ elin iki vuruş tekniği olan apoyando ve tirando tekniklerinin ne zaman kullanılacağıyla ilgili bilgi verilmesi metodun kullanışlılığı açısından bir kazanç olarak görülmektedir.

Metodun 22. sayfasında Pizzicato (Apagado) Vuruş konu başlığı altında, pizzicato vuruşun uygulanışına ilişkin bilgiler verilmiş ve pizzicato vuruş yaparken sağ elin önden görünüşünü gösteren bir çizimden faydalanılmıştır.

Metodun 23. sayfasında Armonikler konu başlığı altında, doğal ve oktav armoniklerin, nasıl elde edileceğine ilişkin detaylı açıklamalar yapılmış, oktav armonik çalarken sağ elin ön-alttan görünüşünü gösteren bir çizimden faydalanılmıştır.

Metodun 24. sayfasında sağ el tırnaklarının şekillendirilmesiyle ilgili bilgi verilmiş, bu konuda 7 adet görselden yararlanılmış, tırnakların tele vurması gereken noktalar, tırnak törpüsünün kullanım yönü ve tırnakların törpüledikten sonraki durumları çizimlerle açıklanmıştır.

Metodun 25. sayfasında Sağ El Başparmak Tekniği konu başlığı altında, başparmağın kullanımına yönelik bilgiler verilmiş, doğru ve yanlış kullanımlar anlatılmış, öneri ve uyarılarda bulunulmuştur.

Metodun 26. sayfasında Gitarın Akordu konu başlığı altında, bir çizim ile gitarın piyanodan faydalanılarak akort edilmesi açıklanmıştır. Çizimde gitarda boş tellere denk gelen notalar dizek üzerinde gösterilmiş ve piyano çizimindeki mi, la, re, sol, si, mi tuşlarıyla eşleştirilmiştir. Konunun devamında ise ikinci bir akort etme yönteminin telleri birbirine göre akort etmek olduğu ifade edilmiştir. Bu yöntemle göre, 6. teli mümkün olduğu kadar aslına yakın akort ettikten sonra diğer teller aynı seslerden faydalanarak akort edilmelidir. Metotta gitarı akort etmenin en kolay yolunun bir piyanodan faydalanmak olduğu söyleniyor; ama piyano her zaman gitar öğrencisinin elinin altında bulunmayabilir ve öğrencinin yanında taşınması mümkün olmayan bir çalgı olduğundan öğrenci gitar

çalmak istediğinde piyano bulması gerekecektir. Ayrıca piyanodan faydalanarak gitarı akort etmek akort edecek kişinin eğitimli bir kulağa sahip olması gerekmektedir. Kulaktan akordun hata yapmaya müsait bir akort tekniği olduğu düşünülebilir. İkinci yöntem olarak düşünülen telleri birbirine göre akort etme yöntemi konusunda, 6. teli aslına yakın akort etmenin büyük bir müziksel birikim ve eğitimli bir kulak isteyeceği düşünülebilir. Aynı şekilde 6. teli akort ettikten sonra diğer telleri birbirine göre akort ederken de eğitimli olmayan bir kulağın işiterek yapacağı akort sonucunda gitar doğru akort edilemeyebilir. Akordu bozuk bir çalgıyla çalışmanın öğrenci üzerinde olumsuz etkiler doğurabileceği bilinmektedir. Bu iki yöntemin yerine gitarı, bir akort cihazından faydalanılarak akort etmenin daha kesin sonuç vereceği düşünülebilir. Metodun yazıldığı yılda akort cihazı henüz kullanılmıyordu, ama bilgilerin güncellenmesi açısından metodun yeni baskılarında bu kısmın güncellenmesi gerektiği düşünülebilir.

Metodun 29. sayfasında 6 telde 5. perdeye kadar denk gelen notalar gösterilmiştir. Notalar gösterilirken her perdeye 2 nota yazılmıştır. Bu 2 nota aynı ses olan notalardır. Örneğin mi diyez – fa, sol diyez – la bemol gibi. Aynı seslerin birden fazla şekilde ifade edilebilmesi ileri düzey öğrencilerin kavrayabileceği bir konudur ve gitar metodunun gitar üzerinde tellerin ve notaların tanıtıldığı başlangıç kısmında yer alması öğrencinin kavrayış kolaylığı açısından olumsuz olarak değerlendirilebilir.

Metodun 30. sayfasında 1. Egzersiz, gitarın boş telleri üzerinde alıştırma yapmaya yönelik bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Sol elde herhangi bir perdeye baskı yapılmazken, sağ elde de i ve m parmakları kullanılmıştır. 2. Egzersizde ise ince mi teli üzerinde sol elde 1,2,3. ve 4. parmakların kullanımına yer verilmiş, sağ el ile ilgili olarak ise apoyando tekniğiyle çalınması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Alıştırmaların metronomla çalışılması gerektiği ifade edilmiştir.

Metodun 50. sayfasına kadarki kısmında alıştırmalara yer verilmiştir. Bu alıştırmalar kolaydan zora doğru ilerlemektedir. Boş teller, tek tel üzerinde sol el parmak alıştırmaları, apoyando tekniği, tirando tekniği, p parmağının kullanımı, arpej çalışmaları, yarım bare ve tam bare, konuları sırayla işlenmiştir.

Metodun 50. sayfasında Kromatik çalışma başlığıyla, kromatik dizi çalarken sırayla bütün parmakların kaydırılmasıyla, pozisyon değişimlerine ayak uydurma alışkanlığı kazandırmak hedeflenmiştir.

Metodun 51-54. sayfaları arasında kromatik dizi, do majör, la minör, sol majör, mi minör, re majör, si minör, fa majör, re minör, si majör ve sol minör dizilere yer verilmiştir. Dizi çalışmaları, gitarda notaların yerlerini tanımak, farklı pozisyonlara hâkimiyet kazanmak, sağ ve sol el koordinasyonunu güçlendirmek, çalınacak eserin tonunu tanımak gibi çeşitli açılarından önemli olarak görülmektedir.

Metodun 55. sayfasından itibaren Fernando Sor'un dokuz çalışmasına, Luys de Narvaez'in "Guardame Las Vacas" adlı eserine, J.S.Bach'ın Menuet I ve II'sine ve Cesare Negri'nin "La Catena d'Amore" adlı eserine yer verilmiştir.

5. Arenas I

Metodun Ön söz kısmında Mario Rodriguez Arenas metodun yazılma amacından söz etmiştir.

Metodun 4 ve 5. sayfalarında Müziğin Temel İlkeleri konu başlığı altında, sesler, dizeğin okunması, notaların dizek üzerine dizimi, sol, do ve fa anahtarları, yardımcı çizgiler, ses değiştirici işaretler (arızalar) ve ölçü konularına yer verilmiştir. Tonların donanımındaki arızaların bulunmasıyla ilgili bilgiye de yer verilmiştir. Bu bilgi gitara yeni başlayan öğrenciler için seviye bakımından uygun olmamakla beraber, öğretiminde beşler çemberine (dörtler çemberi) yer verilmesinin öğrenimini kolaylaştıracağı düşünülebilir.

Metodun 6. sayfasında başlayan Notalar, Sus İşaretleri ve Değerleri konu başlığı altında, nota ve sus işaretlerinin değerleri ve gösterimi şema ile belirtilmiştir. Notadan sonra konulan noktanın işlevi, çift noktalı notalar, sus işaretinden sonra konulan noktalar da nota ve sus değerleri konusunda birer örnekle işlenmiştir. Ölçülerde düzensiz bölünmeler başlığı altında, aksak vuruşlara değinilmiş, üçleme ve altılama çeşitli nota değerlerini kapsayan birer örnek ile açıklanmıştır.

Bağların, sesteş notaların birbirine bağlanmasıyla süre değerlerinin toplanması anlamına geldiğinden bahsedilmiştir. Legato bağında ise, birbirine bağlanan iki notanın bağlı çalınması gerektiği konusunda bilgi verilmiştir. Senkop konusunda ise, senkopun tanımı yapılmış, kuvvetli vuruş ve zamanlar, hafif vuruş ve zamanlar hakkında örneklerle bilgi verilmiştir. Çeşitli Ölçüler ve Vuruşlar başlığı altında, ölçü kavramının tanımı yapılmış, basit ve bileşik ölçüler açıklanmış, ölçü çizgisi, kuvvetli vuruşlar, zayıf vuruşlar hakkında bilgi verilmiştir. 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8, 12/8, C, 3/8 ölçü çeşitleri birer örnekle açıklanmış,

örneklerin yanlarında ölçülerin el hareketleriyle ifadelerine de yer verilmiştir. Ölçü suslarının kullanımı dizek üzerinde gösterilmiştir.

Metodun 14. sayfasında Motifler konu başlığı altında, motif türleri; apoyatura, mordent, grupet ve tril kavramları açıklanmış, dizek üzerinde yazılışları gösterilmiş, gitarda çalınışları tarif edilmiştir.

Metodun 16. sayfasında Yineleme Terimleri ve Yineleme İşaretleri konu başlığı altında, DA CAPO, Senyö, ve CODA işaretleri gösterilmiş ve kullanımlarından söz edilmiştir. Tremolo konu başlığı altında, tremolonun kullanımı üç farklı örnekle açıklanmıştır. Örneklerde tremolonun yazılışı ve etkisi dizek üzerinde gösterilmiştir. Metodun devamında Dizi başlığı altında dizi kavramının tanımı yapılmış, do majör dizisinden bir örnekle dizinin dereceleri olan tonik, süper-tonik, median, altdominant, dominant, üstdominant, duyarlı ve oktav gösterilmiştir. Dereceler başlığı altında, derecelerin birleşik ve ayrık olmak üzere ikiye ayrılmasından söz edilmiş, do majör dizisi üzerinde tam ve yarım aralıklar gösterilmiştir. Aralıklar açıklanırken, diatonik yarım ton ve kromatik yarım tona değinilmiştir. Bu iki yarım ton arasındaki farklılık dizek üzerinde gösterilmiştir. Majör ve minör dizilerin oluşumu açıklanmış, doğal, armonik ve melodik minör dizilerin formülleri dizek üzerinde gösterilmiştir. Kromatik dizinin oluşumu açıklanmış, diatonik diziyi kromatik diziyeye çevirmek için uygulanacak yöntem açıklanmıştır. Enarmoni Hakkında başlığı altında enarmoni oluşturan notalar örneklendirilerek açıklanmıştır.

Metodun 19. sayfasında Tempo Hakkında konu başlığı altında, temponun tanımı yapılmış, işlevi açıklanmış, en yavaştan en hızlıya olmak üzere temel vuruş terimleri Türkçe anlamlarıyla bir tabloda gösterilmiştir. Bu terimler, largo, larghetto, lento, adagio, andante, andantino, allegretto, allegro, presto ve prestissimodur. Bu terimlerin haricinde müzik parçasının karakterini daha spesifik bir şekilde belirtmeye yarayan terimler olarak nitelendirilen terimler bir başka tabloda Türkçe anlamlarıyla birlikte gösterilmiştir. Bu terimler; affettuoso, agitato, brioso, cantabile, con anima, con espressione, con fuoco, con moto, con spirito, grazioso, maestoso, moderato, mosso, risoluto, scherzando, sostenuto, vuruş giusto, vivace ve vivodur. Bunların dışında daha spesifik vuruş terimleri elde etmek için kullanılan zarflar ve Türkçe karşılıkları bir başka tabloda gösterilmiştir. Bu zarflar; poco, poco a poco, un poco piu, piu, molto piu, non molto, non tanto, non troppo, assai, molto ve quasideir.

Metodun 20. sayfasında Temponun Değiştirilmesi ve Ani Duruşlar konu başlığı altında, ritm ve temponun değiştirilmesinde kullanılan bazı ifadeler yer verilmiştir. Bu ifadeler;

Tempo'nun Artırılması İçin: Animato, accelerando, piu moto, piu mosso, stretto; Tempo'nun Düşürülmesi İçin: Rallentando, ritardando, ritenuto, slargando; Düzenli Tempo'yu Durdurmak İçin: Ad libitum, a piacere, senza tempo; Normal Tempo'ya dönmek için: Tempo, a tempo, 1. Tempo, lo stesso tempo olmak üzere kategorize edilmiştir. Durak başlığı altında, durak işareti dizek üzerinde gösterilmiş ve işlevi açıklanmıştır.

Metodun 21. sayfasında Vurgulama İşaretleri konu başlığı altında çeşitli vurgu öğeleri, anlamları ve etkileri, dizek üzerinde örneklerle incelenmiştir. Konunun devamında çeşitli vurgulama terimleri kısaltmaları ve anlamlarıyla beraber bir tabloda gösterilmiştir. Bu terimler: Forte piano, piano forte, legato, legatissimo, leggiero, marcato, pesante, rinforzando, sforzando, sostenuto, staccato ve tenuto'dur. Dinamikler hakkında bilgiler verilmiş ve ses yüksekliğine etki eden dinamik işaretleri açıklanmıştır. Dinamik seviyelerini belirten terimler kısaltmaları ve anlamlarıyla birlikte bir tabloda gösterilmiştir. Bu terimler: Pianissimo, piano, mezzo piano, un poco piano, sotto voce, mezza voce, mezzo forte, forte, fortissimodur. Ses yüksekliklerinin kademeli olarak artırılması ve azaltılmasını sağlayan terimler kısaltmaları ve anlamlarıyla birlikte bir tabloda gösterilmiştir. Bu terimler: Crescendo, decrescendo, diminuendo, calando, pedendosi, moredo ve smorzandodur. Konunun devamında, Karakter başlığı altında, karakter kavramı açıklanmış ve karakter terimleri anlamlarıyla beraber bir tabloda gösterilmiştir. Bu terimler: Amabile, amoroso, appassionato, ardito, brillante, capriccioso, con allegrezza, con bravura, con delicatezza, con dolore, con grazia, con gusto, con ternerezza, delicatamente, delicato, disperato, dolce, dolcissimo, doloroso, drammatico, energetico, espressivo, furioso, giocoso, imperioso, innocente, lagrimoso, malinconico, mesto, nobile, patetico, pomposo, religioso, rustico, semplice, teneramente, tranquillo ve tristamentedir.

Metodun 24-37. sayfaları arasında Değişik Yorumculardan Gitara Uyarlanmış Solfej Alıştırmaları konu başlığı altında; birlik, ikilik, dörtlük, sekizlik ve onaltılık nota ve susları içeren tek sesli alıştırmalara yer verilmiştir. Bu alıştırmalara başlarken çalışacak olan öğrencilerin yeterli seviyeye gelmiş olmaları gerektiği vurgulanmıştır. Alıştırmalar içerisinde uzatma bağı, senkop, üçlemeler ve altılamalar konularına da yer verilmiştir.

Metodun 38. sayfasında Gitar Okulu başlığı altında yeni bir bölüm başlamaktadır. Metodun 39. sayfasında El Pozisyonları konu başlığı altında sol el, sağ el ve tırnakların kullanımından söz edilmiştir. Bu alt başlıklar içerisinde oturuş, duruş, tutuş, sol ve sağ el konumlanmaları, parmak konumlandırılmaları, parmak numara ve harfleri gibi konulara değinilmiş bu konularda yapılması ve yapılmaması gereken davranışlar vurgulanmıştır.

Metodun 40. sayfasında Gitar konu başlığı altında, gitarın kısımlarından, tellerinden, boş tellerin oluşturduğu seslerden, gitarda oluşan armonik seslerden, telleri birbirini referans olarak akort etme yönteminden bahsedilmiştir.

Metodun 41. sayfasında Seslerin Sinoptik Tablosu başlığı altında, gitarın perdeleriyle notalar eşleştirilmiştir. Bu eşleştirme yapılırken, teller üzerindeki perdeler sayılarla belirtilmiş, notalar dizek üzerinde gösterilmiş ve karşılık gelen isimleri de tabloya dahil edilmiştir.

Metodun 42. sayfasında bulunan Boş Teller ve Notalar konu başlığından itibaren, gitar üzerinde alıştırmalar gösterilmiştir. İlk yedi alıştırma boş teller üzerinde birlik, ikilik ve dörtlük notalardan oluşmaktadır.

Metodun 46. sayfasında Diatonik ve Kromatik Diziler konu başlığı altında diatonik ve kromatik diziler dizek üzerinde alıştırmalarla gösterilmiş, alıştırmalara yardımcı olabilecek şekilde kullanılması tavsiye edilen sağ ve sol el parmak numaraları notaların yanında verilmiştir. Konuyla ilgili olarak on alıştırmaya yer verilmiştir. Bu alıştırmalar tek seslidir.

Metodun 50. sayfasında Akorlar ve Basma Şekilleri konu başlığı altında, akor kavramının tanımı yapılmış, akorların arpej olarak çalınabileceğinden bahsedilmiş ve temiz ses elde etmenin yolları üzerinde durulmuştur. Köprü (bare) alt başlığında, bare işareti ve sembolleri, tam bare ve yarım bare ve bareyi kolaylıkla basmak için tavsiyelere yer verilmiştir. Tam ve yarım bare dizek üzerinde gösterilmiştir.

Metodun 51. sayfasında F. Carulli Arpej Alıştırmaları konu başlığı altında, sağ el parmaklarına egzersiz yaptırmak amacıyla on adet arpej kalıbı gösterilmiştir. Bu kalıpların yavaş tempoda ve eşit güç uygulayarak çalışılması önerilmiştir. Arpejler çalınırken kullanılması gereken sağ el parmakları notaların yanında gösterilmiştir. Metodun devamında çok sesli alıştırmalardan faydalanılmıştır.

Metodun 55. sayfasında Do Majör Dizisi konu başlığı altında, dizek üzerinde do majör dizisi gösterilmiş, gitarda sağ el ve sol el parmak numaralarından faydalanılarak nasıl çalınacağı konusunda bilgi verilmiş ve do majör konusu çeşitli alıştırmalarla desteklenmiştir.

Metodun 59. sayfasında Sol Majör dizisi konu başlığı altında, sol majör dizisi dizek üzerinde gösterilmiş, gitarda çalınmasına ilişkin olarak sol ve sağ el parmak numaraları verilmiştir. Sol majör konusu çeşitli alıştırmalarla desteklenmiştir.

Metodun 64. sayfasında Re Majör Dizisi konu başlığı altında, re majör dizisi dizek üzerinde gösterilmiş, gitarda çalınmasına ilişkin olarak sol ve sağ el parmak numaraları verilmiştir. Re majör konusu çeşitli alıştırmalarla desteklenmiştir.

Metodun 68. sayfasında parmakları birbirinden ayrı kullanmak için alıştırmalar başlığı altında 14 adet alıştırmadan faydalanılmıştır.

Metodun 71. sayfasında Armonik Sesler konu başlığı altında, armonik seslerin elde edilmesi ve doğal armonik seslerin elde edildiği perdelerden söz edilmiştir. Armonik sesler tablosundan faydalanılarak, tellerin perdelerine denk gelen dizek üzerindeki armonik sesler gösterilmiştir. Armonik oktavlı sesler alt başlığında, armonik oktavların nasıl elde edileceğinden bahsedilmiştir. Armonik oktavlı sesler tablosunda, armonik oktavların gitarın perdeleri ve dizek üzerinde karşılık gelen notaları gösterilmiştir.

Metodun 73. sayfasında Birleşik Notalar konu başlığı altında, legato bağının kalından inceye ve inceden kalına nasıl uygulanacağı konusunda bilgi verilmiştir. Konunun devamında; üç notanın bağlanması, dört notanın bağlanması, çifte notaların bağlanması, sürüklenme ve taşıma ve çifte notaların kaydırılması alt başlıklarına yer verilmiştir. Alt başlıkların her biri dizek üzerinde verilen örneklerle pekiştirilmiştir.

Metodun devamında, la majör, la minör, mi minör, fa majör ve re minör dizileri dizek üzerinde gösterilmiş ve gitarda uygulanabilir alıştırmalarla dizilerin pekiştirilmesi hedeflenmiştir.

6. Gitar Metodu I

Metodun Ön söz kısmında, metodun yazılma amacından söz edilmiş, metodun içeriğinde ulaşılabilecek bilgilere yer verilmiştir. Gitarın tutuş şekli, nota çalışmaları, parçaların çalışma şekli ve derslerin tekrar edilmesi, akorların pekiştirilmesi, perdelerin ezberlenmesi ve derslerin parçalara bölünerek çalışılması konularında önerilerde bulunulmuştur.

Metodun 3. sayfasında İlk Dersler konu başlığı altında, oturuş ve tutuş hakkında bilgi ve öneriler verilmiştir. Sağ ve sol elin çalınacak konuma hazırlanması üzerinde durulmuştur. Öneriler bir gitar topluluğunun oturuş ve tutuşunu gösteren bir görselle desteklenmiştir.

Metodun 4. sayfasında İlk Bilgiler konu başlığı, nota ve gitar olmak üzere iki alt başlığa bölünmüştür.

Nota alt başlığında, dizek üzerindeki çizgiler ve aralıklar gösterilmiş, sol anahtar dizek üzerinde konumlandırılmıştır. Birlik, ikilik ve dörtlük notalar ve suslar sembolleriyle birlikte gösterilmiştir. 4/4, 3/4 ve 2/4 ölçü sayıları, ölçü, ölçü çizgisi ve son çizgisi dizek üzerinde gösterilmiştir. İkilik bir nota işaretinin yanına nokta konularak çoğaltma notası ifadesi kullanılmış, noktanın işlevi açıklanmamıştır. Legato, çoğaltma bağı ifadesiyle dizek üzerinde gösterilmiş; ama herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Cümlelerin dizek üzerinde gösterimi numaralandırma şeklinde ifade edilmiş, yine herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Gitar alt başlığında, sağ elin parmak sembolleri (p,i,m,a) ve sol elin parmak numaraları (1,2,3,4) ve karşılık gelen parmaklar yazılı bir biçimde açıklanmıştır. Boş teller (inceden kalına) ve perdeler numaralandırılmıştır. Gitarın tutuşunu ve el pozisyonlarını gösteren 4 adet görselden faydalanılmıştır.

Metodun 6. sayfasında En İnce Tel Mi konu başlığı altında, boş tel ince mi notası dizek üzerinde gösterilmiş, fa ve sol notaları F ve G olan harf sembolleri ve gitarda karşılık gelen perde numaraları olan I ve II ile birlikte dizek üzerinde gösterilmiştir. Konunun devamında 4/4, 3/4 ve 2/4 alıştırmalardan faydalanılmış, bu alıştırmalar sağ ve sol el parmak sembolleri ile desteklenmiştir.

Metodun 8. sayfasında İkinci Tel Si konu başlığı altında, si, do ve re notaları harf sembolleri ve gitarda karşılık gelen perde numaraları ile birlikte dizek üzerinde gösterilmiştir. Konunun devamında sağ ve sol el parmak sembollerinden faydalanılarak 4/4, 3/4 ve 2/4 ölçülerde çeşitli alıştırmalara yer verilmiştir.

Metodun 10. sayfasında Mi ve Si Tellerinde Alıştırmalar konu başlığı altında, mi ve si telini kapsayan alıştırmalara yer verilmiştir. İlk alıştırmada, mi ve si telini kapsayan kısımlar birbirinden ayrılmıştır. Her kısmın kendi içerisinde; çok defa, dört defa, üç defa, iki defa ve yazıldığı gibi çalınması istenmiştir. Diğer alıştırmalarda ise her ölçünün çok defa, dört defa, üç defa, iki defa ve yazıldığı gibi çalınması istenmiştir. Başlangıç düzeyinde çalınacak olan alıştırmaların fazla tekrar edilerek çalışılmasının parmakların koordinasyonu ve konumların pekiştirilmesi açısından önemli olduğu düşünülebilir.

Metodun 12. sayfasında Sol ve Si Tellerinde Çalışma ve Melodiler konu başlığı altında, sol telindeki sol ve la notaları nota sembolleri ve gitarda karşılık gelen perde numaralarıyla birlikte dizek üzerinde gösterilmiştir. Konunun devamında sol ve si tellerini kapsayan bir alıştırma ve üç ezgiye yer verilmiştir. Meram Bağları ezgisinin içinde bulunan tekrar işareti

sayfa sonunda açıklanmıştır. Alıştırma ve ezgilerde cümleler numaralandırılarak bölünmüştür. Bazılarının üstlerine ölçülere karşılık gelen akorlar yazılmıştır; ama akorlarla ilgili herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Metodun 15. sayfasında Baş Parmağın Kullanılması konu başlığı altında, yalnızca başparmak kullanılarak çalınacak bir alıştırma ve sonra çift sesli alışırtmalar bulunmaktadır.

Metodun 16. sayfasında Sol, Si ve Mi Tellerinde Alışırtmalar konu başlığı altında, üç telle çalınabilen, arpej ve akorlardan oluşan çok sesli alışırtmalara yer verilmiştir. Sayfa sonunda, akor ve arpej kavramlarının kısaca tanımları yapılmıştır.

Metodun 17. sayfasında Üç Telin Diyezleri konu başlığı altında, diyez ve natürel kavramlarının tanımları yapılmış, mi, si ve sol tellerindeki fa diyez, do diyez, sol diyez ve la diyez notaları dizek üzerinde gitarda karşılık gelen perde numaralarıyla birlikte gösterilmiştir. Konunun devamında bu diyezli notaların kullanımına yönelik alışırtmalar bulunmaktadır. Alışırtmaların birinde dolap kullanılmış ve kullanımı açıklanmıştır. Her telin birinci pozisyonda dört notadan oluşan kromatik dizisi alıştırma olarak verilmiş, bu alışırtmalarda her notanın 8, 6, 4, 2, ve 1 defa çalınarak pratik yapılması önerilmiştir.

Metodun 20. sayfasında IV. Perde Notaları konu başlığı altında, gitarın mi, si ve sol tellerinin IV. Perdesine karşılık gelen notalar olan sol diyez, re diyez ve si notaları dizek üzerinde gösterilmiştir. Mi, si ve sol tellerindeki yeni öğrenilen notalar önce tek telde sonra iki ve üç telde alışırtmalarla desteklenmiştir.

Metodun 23. sayfasında Re Teli konu başlığı altında, re telinin ilk dört perdesindeki notalar dizek üzerinde gitarda karşılık gelen konumlarıyla birlikte gösterilmiştir. Natürel sesler kullanılarak hazırlanmış alışırtmalar ile re telinin pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Konunun devamında, çeşitli ezgiler, arpej çalışmaları, fa diyez ve re diyez seslerinin de dahil edildiği alışırtmalar ve dört teli içeren arpej çalışmaları yer almaktadır.

Metodun 30. sayfasında La Teli konu başlığı altında, la telinde gitarın ilk dört perdesine karşılık gelen notalar dizek üzerinde gösterilmiştir. Sekizlik notaların değeri bir şemayla açıklanmış, tek ve bağlı şekilde yazılışları gösterilmiştir. La telinin natürel seslerini içeren alıştırma ve etütten sonra yazarın bir eserine yer verilmiştir.

Metodun 34. sayfasında 6 Türlü Arpej Şekilleri konu başlığı altında, 6 farklı arpej kalıbına yer verilmiştir. Bu kalıplar: pima, piam, pmia, pami, pmai ve paim şeklindedir. Bu arpej

kalıplarını içeren birer alıştırma ve alıştırmalarda kullanılan arpejlerin akor biçiminde yazılışları bulunmaktadır.

Metodun 38. ve 39. sayfalarında, altılı, sekizli ve onlu aralık örnekleri dizek üzerinde gösterilmiş ve gitarda birer çalışmayla pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Noktalı dörtlük sembollerle formüle edilmiştir. Konunun devamında la telindeki la diyez ve do diyez seslerini içeren bir çalışma ve bir ezgiye yer verilmiştir.

Metodun 41. sayfasında Kalın Mi Teli konu başlığı altında, kalın mi telinde gitarın ilk dört perdesine karşılık gelen notalar dizek üzerinde gösterilmiştir. Altı telin natürel sesleri, tek ses ve çift seslerden oluşan alıştırmalarla gösterilmiştir. Konunun devamında kalın mi telindeki fa diyez ve sol diyez seslerine ve bu seslerin bulunduğu alıştırma, etüt ve parçalara yer verilmiştir.

Metodun 45. sayfasında, melodide uzun ses basta hareket ve basta uzun ses melodide hareket adlı etütlerle hareketli bas, p parmağının etüt içinde hareketi ve bir etüt içinde birden fazla arpej kalıbının kullanılması gösterilmiştir.

Metodun 56. sayfasında Bemol konu başlığı altında, bemol işaretinin notadan önce konulması gerektiği ve bemol işaretinin notayı yarım ses kalınlaştırdığı anlatılmıştır. Bemoller tablosunda, VI. perdeye kadar notaların bemol cinsinden yazılışları gösterilmiştir. Tüm tellerde ilk beş perdeyi içeren kromatik çalışmalardan faydalanılmış, bu çalışmaların yazımında çıkıcı dizilerde diyez, inici dizilerde bemol işareti kullanılmıştır. Aynı sesi veren notalar başlığı ile sesteş (anarmonik) notalar diyez ve bemol işaretleriyle dizek üzerinde gösterilmiş, çift diyez ve çift bemolün etkisi birer örnekle açıklanmıştır.

Metodun 58. sayfasında Gitarda En Çok Kullanılan Gamlar konu başlığı altında, çeşitli dizi ve tonlarda donanıma yazılması gereken diyez bemol işaretlerinden söz edilmiş, diyez ve bemol sırası şekil ile gösterilmiştir. Çeşitli majör ve minör tonların dizileri çıkıcı ve inici olarak gösterilmiş, arızalar donanımda kullanılmıştır. Minör diziler hakkında açıklama yapılmamış, örneklerde ezgisel minör dizi kullanılmıştır.

Metodun 61. sayfasında bareler, küçük bare ve büyük bare olmak üzere iki başlıkta ele alınmıştır. Barenin nasıl basılacağı ile ilgili açıklama yapılmış; ancak herhangi bir görsele yer verilmemiştir. Bu durumun, bare hareketi esnasında elin aldığı pozisyonun öğrenci tarafından görülememesinden kaynaklanacak algısal karışıklıklara yol açabileceği düşünülebilir.

Metodun 64. sayfasında En Çok Kullanılan Tonlarda Kadanslar konu başlığı altında; mi minör, mi majör, la minör, la majör, re minör, re majör, sol majör, do majör ve fa majör tonlarının kadans akorları dizek üzerinde gösterilmiştir. Bu başlıkta geçen kadans kelimesinin açıklanmasına yer verilmemiş, dolayısıyla tonların dereceleri de kadansların yazımında kullanılmamıştır.

Metodun 65. sayfasında Onaltılık Değer konu başlığı altında; birlik, ikilik, dördlük, sekizlik ve onaltılık notaların değerleri şematik düzenle gösterilmiş, birleşik ve ayrı yazımlarına yer verilmiş, onaltılık sus işareti de şemada yer almıştır. Onaltılık notalardan oluşan bazı arpej kalıpları gösterilmiş, bunların kadanslara uygulanması tavsiye edilmiştir.

7. Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu

Metodun ön söz bölümünde gitarın kökeni hakkında bilgi verilmiş ve çeşitli dönemlerde yaşamış bestecilerin gitarın gelişimindeki katkılarına değinilmiştir. Gitar eğitiminde başlangıç noktası olarak birinci pozisyonun kullanılmasının çeşitli zorluklara yol açtığı, dolayısıyla kitapta yedinci pozisyonun temel alındığı belirtilmiştir.

Metodun 8. sayfasında Müziğin Yazımı konu başlığı altında; dizek üzerindeki çizgi ve aralıklar numaralandırılmış, bir oktav do majör dizisi dizek üzerinde gösterilmiştir. Anahtar kavramının tanımı yapılmış ve sol anahtar dizek üzerine yerleştirilmiştir. Birlik, ikilik, dördlük, sekizlik ve onaltılık notaların ve susların değerleri açıklanmış ve yazımları dizek üzerinde gösterilmiştir. Ölçü ve ölçü çizgisi, çift çizgi ve noktalı çift çizgi kavramlarının tanımı yapılmıştır. Gitarın kısımlarının gösterildiği bir görsele yer verilmiştir.

Metodun 12. sayfasında Gitarın Akordu konu başlığı altında; gitarı akort etmenin iki yolundan söz edilmiştir. Bunlardan birincisi piyanodan referans ses alarak gitardaki boş telleri tek tek akort etmek, diğeri ise diyapazon veya akort düdüğünden “la” sesi alarak tellerin birbirine göre ayarlanmasıdır. İki yöntem de şemalarla açıklanmıştır.

Metodun 13. sayfasında Tel Değiştirme konu başlığı altında; tellerin hangi sıklıkla değiştirilmesi gerektiğine değinilmiş, tellerin nasıl değiştirilmesi gerektiği açıklanmış ve görsellerle pekiştirilmiştir.

Metodun 13. sayfasında Tırnaklar konu başlığı altında; tırnaklara sık sık bakım yapılması gerektiği ve gitar çalmaya en uygun şekilde nasıl törpülenmesi gerektiğiyle ilgili bilgiler verilmiş ve görseller kullanılmıştır.

Metodun 14. sayfasında Tutuş Pozisyonu konu başlığı altında; önden ve yandan çekilmiş iki fotoğrafla, oturuş, tutuş, ayaklığın kullanımı ve ideal pozisyona ulaşabilmek için gerekli olan gitarın aşağı, yukarı, öne ve arkaya nasıl hizalanması gerektiğine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Metodun 16. sayfasında Sağ El konu başlığı altında; sağ el parmaklarının isimlendirilmesi bir el görseli üzerinde gösterilmiş ve parmakların Latince karşılıklarının baş harfleri olan p, i, m, a harfleriyle gösterildiği açıklanmıştır. Sağ el pozisyonu maddeler halinde kol, omuz, dirsek, bilek ve parmakların duruşları esas alınarak açıklanmış, gitar üzerinde konumlanışını gösteren görseller kullanılmıştır.

Metodun 18. sayfasında Sol El konu başlığı altında; sol elin parmak numaraları 1,2,3,4 bir el görseli üzerinde gösterilmiştir. Baş parmak, omuz dirsek ve diğer parmakların gitarda konumlanışını içeren görsellerden faydalanılmış, sol elin gitarı tutuş prensibi maddelerle açıklanmıştır.

Metodun 20. sayfasında Genel Çalışma İlkeleri başlığında gitarın nasıl çalışılması gerektiğine dair tavsiyeler 17 maddede belirtilmiştir. Bu maddelerde tutuş, duruş, pozisyon, akort, metronom kullanımı ve çalışma biçimine ilişkin tavsiyeler gibi konulara değinilmiştir.

Metodun devamı uygulamalı çalışmalardan oluşmaktadır:

No. 1 Sağ El Pozisyon Çalışması

Bu çalışma mi minör akorunun arpejlerinden oluşmaktadır. Çalışma öncesinde; arpej teriminin tanımı yapılmış, çalışmada kullanılan notalar dizek üzerinde isimleri altında yazacak şekilde gösterilmiştir. Tellerin numaralandırılmasına ilişkin bilgi verilmiş, arpejde kullanılan tirando tekniği bir çizimle açıklanmıştır. Dikkat edilmesi gereken noktalar 7 madde içeriğinde açıklanmış, arpej çalarken uygulanması gereken hareketlerle ilgili tavsiyeler verilmiştir. Vuruş teriminin tanımı yapılmış, dizek üzerinde dörtlük notalarla tam vuruşların; bir, ki, üç, dört şeklinde sayılması gerektiği bilgisi verilmiştir.

No. 2 Sol El Çalışması

Bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Bölümlerin her birinde 4/4, 3/4, 2/4, ve yine 4/4 olmak üzere, 7. pozisyonda do majör dizi gösterilmiştir. Çalışma öncesinde pozisyon terimi açıklanmış, dizeklerden oluşan bir şema üzerinde 7. pozisyondaki notaların yerleri gösterilmiştir. Çalışmada sağ elde yalnızca p parmağı kullanılmıştır. Gam, aralık, oktav terimleri açıklanmış, do majör dizisini oluşturan notalar sırayla belirtilmiştir. Dikkat edilmesi gereken noktalar olarak sol elin parmaklarının teller üzerinde konumlanmasına ilişkin tavsiyeler verilmiştir.

No. 3 Arpejli Gam Çalışması

Bu çalışmada do majör dizisinde içerisinde bulunan notaların kullanılmasıyla oluşturulan akorlar; p-i-m-a formülüyle arpej şeklinde çalınmıştır. Çalışmanın bitiminde 9 adet arpej formülü verilmiş ve çalışma pekiştirildikten sonra bu formüller uygulanarak yeniden çalışılması önerilmiştir.

No. 4 Melodik Çalışma

Bu çalışmada bas tellerde p parmağıyla çalınan ezgiye boş tellerde ima parmaklarının aynı anda çekerek çaldığı sol-si-mi notaları eşlik etmektedir.

No. 5 Yedinci Pozisyonda Tizler

Çalışma öncesinde apoyando ve tirando teknikleri hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmada VII. pozisyonda re ve mi telleri üzerinde tek sesli teknik alıştırmaları mevcuttur.

No. 6 Melodik Çalışma

Bu çalışmada tiz notalardaki ezgiye baslar eşlik etmiş, tirando tekniği kullanılmıştır. Bağ çizgisi ve dolap işareti terimleri açıklanmıştır.

No.7 Gam Çalışması

Bu çalışmada VII. pozisyonda iki oktavlık do majör dizisi gösterilmiştir. Sağ elde kullanılacak parmaklar belirtilmiştir. Tirando tekniği kullanılmıştır. Birinci oktav p parmağı kullanılarak çalınmıştır.

No. 8 Sol El İçin Çalışma

Bu çalışmada sağ el için çeşitli alternatif parmak kullanımları verilmiş, sol eli çalıştırmak için parmak numaralarıyla birlikte tek sesli bir ezginin çalınması istenmiştir. Sol elin basıldığı zaman kaldırılmayacak parmaklar kesik çizgilerle gösterilmiştir.

No. 9 Baslarda Üçlüler

Bu çalışmada sol elde iki parmağın aynı anda basılması dolayısıyla çift sesli notaların çalınması amaçlanmıştır. Çift seslerin her biri büyük ve küçük üçlü aralıkları olarak tasarlanmıştır. Büyük ve küçük üçlüler örneklerle açıklanmıştır. Sağ elde p ve i parmaklarının kullanılması istenmiştir.

No. 10 Tizlerde Üçlüler

Bir önceki çalışma re ve mi tellerinde tiz notalar ile uygulanmıştır.

No. 11 Üçlülerle Melodik Çalışma

Önceki iki çalışmada öğrenilen üçlüler ve bas sesleri kullanılarak bir ezgi oluşturulmuş ve parmak numaraları ile çalınması istenmiştir.

No. 12 Altılı Aralıkla Dizi Çalışması

Bu çalışmada do majör dizisi altılı aralıklardan oluşan iki sesli bir dizi biçiminde çalınmıştır.

No. 13 Oktav Dizi Çalışması

Bu çalışmada p-i ve p-m parmakları kullanılarak do majör dizisi oktavlardan oluşan çift seslerle çalınmıştır.

No. 14 Üç Sesli Akor Çalışması

Bu çalışmada sol elde üç parmağın aynı anda basılması ve çeşitli akorların öğretilmesi amaçlanmıştır. VIII. pozisyonda çalınan bazı akorlar kullanılmıştır. Çalışmanın ikinci yarısında aynı akorların arpejlerle çalınması istenmiştir.

No. 15 Dört Sesli Akor Çalışması

Bu çalışmada sol elde dört parmağın aynı anda basılması ve çeşitli akorların öğrenilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada beş ayrı akora yer verilmiştir. Akorların pozisyonlarının ve parmak numaralarının incelenmesi, sol el parmaklarının hazırlanması, bozuk çıkan seslerin kontrol edilerek düzeltilmesi önerilmiştir. Çalışma sonrasında çeşitli ritmik formüllerle akorların pekiştirilmesi istenmiştir.

No. 16 Beşinci Pozisyona Giriş

Bu çalışmada kol ve dirseğin V. pozisyonda rahat kullanılması için bulunması gereken konumdan söz edilmiş, pozisyondaki notaların yerleri bir şema ile gösterilmiştir. Çalışmada bas tellerdeki doğal la minör dizisinin p parmağını kullanarak tirando tekniği ile

çalınması istenmiştir. Formüllerde p parmağı diziyi çalarırken i,m ve a parmakları çeşitli kombinasyonlarla boş mi telini çalararak eşlik etmektedir.

No. 17 Melodik Çalışma

Bu çalışmada bas tellerde çalınan ezgiye boş mi teli ile eşlik edilmiştir. Boş mi telini i ve m parmakları sırayla yarımşar vuruş yaparak çalmaktadır. Da Capo ve puandorg terimlerinin açıklamaları yapılmıştır.

No. 18 Beşinci Pozisyonda Tizler

Bu çalışmada V. pozisyonda sol, si ve mi tellerinde tirando ve apoyando teknikleri uygulanarak çeşitli sağ el parmak kombinasyonlarıyla bir alıştırmaların çalınması beklenmiştir.

No. 19 Tizlerde Melodik Çalışma

Bu çalışmada V. pozisyonda sol, si ve mi tellerinde bas seslerin de eşliğiyle oluşturulmuş bir ezginin çalınması amaçlanmıştır.

No. 20 Çıkıcı Bağ Çalışması

Bu çalışmada çıkıcı bağ tekniği konusu işlenmiştir. Tek sesli alıştırmalar üzerinde apoyando tekniği kullanılması önerilmiştir.

No 21. Çıkıcı Bağlar İçin Melodik Çalışma

Bu çalışmada bas sesler tiz seslere eşlik etmektedir. Bir önceki çalışmada öğrenilen çıkıcı bağ tekniği eşlikli biçimiyle verilmiştir. Bas seslerin tirando, tiz seslerin apoyando çalınması gerektiği vurgulanmıştır.

No 22. İnici Bağlar İçin Çalışma

Bu çalışmada inici bağ tekniği işlenmiştir. Tek sesli alıştırmalarda apoyando tekniğinin kullanılması önerilmiştir.

No. 23 İnici Bağlar İçin Melodik Çalışma

Bu çalışmada bas sesler, tiz seslere eşlik etmektedir. Bir önceki çalışmada öğrenilen inici bağ tekniği eşlikli bir biçimde uygulanmıştır. Çalışmada basların tek sesli kısımlarının p parmağıyla apoyando tekniğiyle çalınması vurgulanmıştır.

No 24. Bare Çalışması

Bu çalışmada “bare” teriminin tanımı yapılmış, tam bare yarım bare açıklanmış ve bare içeren akorlarla alıştırmalar yapılması amaçlanmıştır. 25, 26 ve 27. çalışmalar da barenin kullanımıyla ilgili alıştırmalar içermektedir.

No 28. Akor ve Arpej Çalışmaları

Bu çalışmada V. pozisyonda verilen bir akor dizisi üzerine çeşitli arpej formüllerinin uygulanması amaçlanmıştır.

No 29. Melodik Çalışma

Bu çalışmada öğrenilen akor ve arpejler bir arada kullanılmıştır. Senyonun nasıl kullanılacağı açıklanmıştır.

No 30. Birinci Pozisyonda Baslar

Bu çalışmada birinci pozisyonda kolun durması gereken açığa değinilmiş, I. pozisyonda bulunan notalar tanıtılmış, bas notalar ile ilgili çalışmalar yapılmış, ve I. pozisyonda uygulanabilecek arpejler çeşitli formüllerle verilmiştir. Üçleme terimi açıklanmıştır.

No 31. Baslarda Melodik Çalışma

Bu çalışmada, bir önceki çalışmada öğrenilen I. pozisyondaki akorları içeren bir çok sesli ezgi verilmiştir.

No 32. Birinci Pozisyonda Tizler

Bu çalışmada I. pozisyonda sol, si ve mi tellerindeki tiz notalar tirando ve apoyando teknikleri uygulanarak öğretilmiştir.

No 33. Birinci Pozisyonda Tüm Naturel Notalar

Bu çalışmada I. pozisyonda öğretilen tüm notalardan oluşan doğal dizi, inici ve çıkıcı biçimde çalınmıştır.

No 34. Üçlü, Altılı Ve Oktav Diziler

Bu çalışmada I. pozisyonda çalınabilecek üçlü, altılı ve oktav dizileri öğretilmiş ve bu dizilerin çeşitli sağ el formülleriyle çalınması istenmiştir.

No 35. Birinci Pozisyonda Melodik Çalışma

Bu çalışmada I. pozisyonda akor, arpej ve dizilerden oluşan bir melodik çalışmanın tirando tekniğiyle çalınması beklenmiştir. Coda ve Ritardando terimleri açıklanmıştır.

No 36. Tremolo Çalışması

Bu çalışmada sağ elde tremolo tekniğinin kullanımına ilişkin açıklama yapılmış ve I. pozisyonda uygulanması istenmiştir.

No 37. Çıkıcı Bağ Çalışması

Bu çalışmada, I. pozisyonda apoyando tekniği ile çıkıcı bağ alıştırmaları yapılması istenmiştir.

No 38. İnci Bağ Çalışması

Bu çalışmada, I. pozisyonda apoyando tekniği ile incici bağ alıştırmaları yapılması istenmiştir.

No 39. Akor Çalışması

Bu çalışmada, I. pozisyonda çeşitli akorlar, çeşitli ritmik formüllerle çalınması istenmiştir.

No 40. Tek Tel Üzerinde Natürel Diziler

Bu çalışmada, tek tel üzerinde 12 perde aralığında natürel dizilerin, apoyando ve tirando teknikleriyle çalınmaları istenmiştir.

No 41. On İki Perdede Ayrı Tellerde Aynı Sesler

Bu çalışmada, verilen tel ve parmak numaralarına dikkat edilerek, ayrı tellerde bulunan aynı seslerin çalınması istenmiştir.

No 42. Değişik Pozisyonlarda Natürel Diziler

Bu çalışmada, değişik pozisyonlarda ikişer oktavlık dizilerin apoyando ve tirando teknikleriyle çalınması amaçlanmıştır.

No 43. Bare Çalışmaları

Bu çalışmada, bare kullanımı iki telden başlayıp, altı tele kadar kademeli olarak işlenmiştir.

No 44. Melodik Çalışma

Bu çalışmada, çeşitli teknikler içeren bir ezginin çalınması istenmiştir.

Metodun 126. Sayfasında, Değiştirme İşaretleri konu başlığı altında, diyez, bemol, natürel, çift diyez ve çift bemol terimlerinin açıklamaları yapılmış, değiştirici işaretler dizeler üzerinde gösterilmiştir.

BÖLÜM 3

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Araştırmada, özengen eğitim kurumlarında uygulanan gitar eğitiminde kullanılan metotların belirlenmesi amacıyla, belirlenen kurumlardaki gitar eğitimlerine anket tekniği uygulanmıştır. Elde edilen veriler bağlamında, kurumlarda kullanılan yedi metodun incelemesi yapılmıştır.

Yapılan incelemeler sonucunda aşağıdaki bilgiler ortaya çıkmıştır:

1. Arenas I ve Gitar Metodu I dışındaki metotlarda klasik gitarın tarihsel gelişimi konusuna değinilmiştir.

Tablo 1. Klasik Gitarın Tarihsel Gelişimi Konusu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Klasik Gitarın Tarihsel Gelişimi	+	+	+	+	-	-	+

2. Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi) ve Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodunda gitar ile ilgili bilgi veren konulara başlangıçta yer verilmiş olup, diğer metotlarda başlangıç bölümünde nota bilgisi konusu yer almıştır.

Tablo 2. Metotların Başlangıcında Yer Alan Bilgiler

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Başlangıç	Nota bilgisi	Nota bilgisi	Gitar ile ilgili bilgiler	Gitar ile ilgili bilgiler	Nota bilgisi	Nota bilgisi	Nota bilgisi

3. Gitarın akordu konusuna Arenas I, Klasik Gitar için Başlangıç Metodu ve Klasik Gitar Metodunda yer verilmiştir. Diğer metotlarda bu konuya değinilmemiştir.

Tablo 3. Gitarın Akordu Konusu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Gitarın Akordu	-	-	-	+	+	-	+

4. Tırnaklar konusuna Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi), Arenas I ve Klasik Gitar için Başlangıç Metodunda yer verilmişken, diğer metotlarda bu konuyla ilgili bilgi bulunmamaktadır.

Tablo 4. Tırnaklar Konusu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Tırnaklar	-	-	-	+	+	-	+

5. Gitar üzerinde yapılacak çalışmalara, Çocuklar için Gitar Metodu, Gitar Metodu I ve Klasik Gitar Metodunda (Murat İşbilen) I. pozisyondan başlanılmıştır. Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu, Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi) ve Arenas I metotlarında boş teller üzerinde sağ el tekniği çalışmaları yapıldıktan sonra çalışmalara I. pozisyondan başlanılmıştır. Klasik Gitar için Başlangıç Metodunda ise çalışmalara VII. pozisyondan başlanılmıştır. Metodun ön söz kısmında VII. pozisyonu temel alan bir teknik uygulandığı belirtilmiştir.

Tablo 5. Kullanılan Başlangıç Pozisyonları

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Başlangıç Pozisyonu	I.	I.	Boş Teller	Boş Teller	Boş Teller	I.	VII.

6. Arenas I metodunda herhangi bir görsel yer verilmemiştir. Diğer metotların tamamında çeşitli konuların işlenişi görsellerle desteklenmiştir.

Tablo 6. Görsellerin Yer Alma Durumu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Görsel	+	+	+	+	-	+	+

7. Gitar Metodu I, Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneçi), Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu ve Klasik Gitar için Başlangıç Metodunda çalınması istenen etüt ve eserlerin yanlarında detaylı açıklamalara yer verilmiştir. Diğer metotlarda açıklamalar konu işlenirken yapılmış, çalışmalarda açıklamalara yer verilmemiştir.

Tablo7. Etüt ve Eserlerin Yanında Açıklama Bulunma Durumu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Açıklamalar	-	-	+	+	-	+	+

8. Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen), Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci) ve Çocuklar için Gitar Metodunda yer alan etüt ve eserlerin çalışılması sırasında tavsiye edilen hız ile ilgili bilgi bulunmamaktadır. Gitar Metodu I, Arenas I ve Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodunda bulunan etüt ve eserlerin çalışılması sırasında ise istenen hızları ile ilgili bilgi, hız terimleri kullanılarak verilmiştir. Bazı eser ve etütlerde hız terimleri kullanılmamıştır. Klasik Gitar için Başlangıç Metodunda ise her çalışmanın, çalışılması beklenen hızı metronom değeri belirtilerek verilmiştir.

Tablo 8. Etüt ve Eserlerin Hız Terimlerinin Bulunma Durumu

	Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
Hız Terimleri	Yok	Yok	Bazen	Yok	Bazen	Bazen	Var

9. Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci) ve Gitar Metodu I dışındaki metotlarda içindekiler bölümü bulunmaktadır.

Tablo 9. İçindekiler Bölümünün Yer Alma Durumu

Çocuklar İçin Gitar Metodu	Klasik Gitar Metodu (Murat İşbilen)	Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu	Klasik Gitar Metodu (Ahmet Kanneci)	Arenas I	Gitar Metodu I	Klasik Gitar İçin Başlang ıç Metodu	
İçindekiler	+	+	+	-	+	-	+

Araştırmanın örneklemini oluşturan dershanelerdeki eğitimcilerle yapılan görüşmelerde öğrencileri; başlangıç, orta ve ileri düzey olmak üzere üç ayrı düzeyde kategorize etmeleri ve her bir düzey için konu bağlamında izledikleri yol ve uyguladıkları çalışmalar hakkında bilgi vermeleri istenmiştir.

Buna göre başlangıç düzeyindeki öğrenciler için; oturuş, tutuş, boş teller, nota bilgisi, gitar üzerinde notalar, dizeler üzerinde notalar, sağ ve sol el parmak isimleri, sağ ve sol el pozisyon bilgisi, perdeler üzerinde çalmadan sol el parmak egzersizleri, aralıklar, armoni, akor bilgisi, nota değerleri, gitarın kullanımı, parmak egzersizleri, tek sesli ve çok sesli temel düzeyde çalışmalar, etütler ve arpej çalışmaları konuları işlenmektedir.

Orta düzeydeki öğrenciler için; dizi çalışmaları, arpej çalışmaları, çeşitli etütler, eşikleme çalışmaları ve akor bilgisi konuları işlenmektedir. Öğrencilerin eksik olduğu konuların tekrarları yapılmakta ve topluluk içinde çalma becerilerini geliştirmek amacıyla çeşitli dinletiler düzenlenmektedir.

İleri düzeydeki öğrenciler için; klasik gitar eserleri, çeşitli etütler, akor bilgisi, kadans bilgisi ve armoni bilgisi konuları işlenmektedir. Öğrencilerin resital sanatçılığı konusunda bilgilenmelerini sağlamak amacıyla çeşitli resital ve dinletiler düzenlenmektedir.

Teknik çalışmaların yanı sıra öğrencilerin öğrenilen konuları pekiştirmesi amacıyla çeşitli eserlere yer verilmektedir. Bunlar;

Başlangıç düzeyindeki öğrenciler için, Divertissement, Vals in C, Allegro, La Santilanda, Traditional, Vals, Malaguena, Fidayda, Postacı, Yaşasın Okulumuz, Happy Birthday, Bahar, İlkbahar, Window gibi eserler önerilmektedir.

Orta düzey öğrenciler için, Adelita, Lagrima, Vals, Romance, Milonga, Andante, Greensleeves, Love Story, Notaların Şarkısı, Hababam Sınıfı, Karayip Korsanları gibi eserler önerilmektedir.

İleri düzey öğrenciler için, Asturias, Alhambra, Missionare, Schindler's List, Romance, Natalie, Türk Marşı, Ay Işığı Sonatı, Capriccio Arabe, Choros gibi eserler önerilmektedir.

Yapılan görüşmelerde öğretmenler, öğrencilere ödev olarak verdikleri eserleri hem kendileri çalarak hem de kayıtlardan dinleterek öğrencilerin eser hakkında fikirlerinin oluşmasını sağlamayı hedeflediklerini ifade etmiştir.

Görüşülen 5 eğitimden 2'si başarılı öğrencilerini mesleki müzik eğitime yönlendirdiklerini ifade ederken, 5 eğitimden 2'si de gitar eğitiminde Türk bestecilerin eserlerine yer verdiklerini belirtmişlerdir.

Eğitmenlerin verdikleri yanıtlara göre, gitar eğitiminde kullanılan materyaller: Gitar, nota sehпасı, ayaklık, akort cihazı, metronom, tırnak makası, tırnak törpüsü, dizüstü bilgisayar, tablet bilgisayar ve boya kalemi olarak belirlenmiştir.

Eğitmenler, öğrencilerin müzik zevklerini geliştirmek amacıyla, latin, caz, flamenko, klasik batı müziği ve rock müzik türünde eserlerin dinlenmesi ve çalınmasını tavsiye etmektedir.

Öneriler

1. Klasik gitar metotlarında, ilk bakışta içeriğin anlaşılabilirliği ve kullanım kolaylığının sağlanması bakımından içindekiler bölümüne yer verilmelidir.
2. Klasik gitar metotlarında, öğretmek istenen teknikler hakkında örneklerle bilgi verilmeli ve açıklamalar ilgili alıştırmalar ve eserlerden önce belirtilmelidir. Böylece çalışılan konunun doğru öğrenilmesine yardımcı olacak bilgiler açık bir şekilde öğrenciye verilmiş olur.
3. Metotlarda kullanılan etüt ve eserlerin yanlarında, çalışmanın içeriğinde bulunan sağ ve sol el teknikleri, akorlar ve çalmayı kolaylaştıracak önerilerin bulunduğu bir açıklamalar kısmı, öğrencilerin ev çalışmalarında daha verimli olmalarını sağlayabilir.
4. Metotlarda bulunan, gitarın bölümleri, tutuş, oturuş, sağ ve sol elin parmaklarının adlandırılması, sağ ve sol el tutuş tekniği, apoyando ve tirando tekniği, tırnak bakımı

gibi konularda teknolojik imkânlardan faydalanılarak birkaç farklı açıdan net bir şekilde algılanabilecek görsellerin kullanılması bu konuların pekiştirilmesi anlamında faydalı olabilir.

5. Nota bilgisi, gitar ile ilgili temel bilgiler, sağ ve sol el tekniği, eserler, çocuk şarkıları, etütler her metotta farklı ağırlıkta yer almaktadır. Bu farklılıklardan faydalanabilmek ve öğretimde eksiklik yaratmamak amacıyla eğitim sırasında birden fazla metodun kullanılması faydalı olabilir.
6. Öğrencilere metronomun nasıl kullanılması gerektiği hakkında bilgi verilmeli ve öğrencilerin çalışmalarını metronom ile yapmaları istenmelidir. Böylece tartım ile ilgili sorunlar azaltılabilir. Bunun için metotlarda bulunan etüt ve eserlerin hangi hızda çalınması gerektiğine ilişkin bilgi verilmesi gerekmektedir.
7. Metotlarda kullanılan müzik terimleri, anlamları ve işlevleriyle birlikte metotlarda yer almalıdır. Müzik dilinin kolaylıkla anlaşılması açısından müzik öğrencilerinin, müzik terimlerine hâkim olması önemlidir. Eserler bu terimlerin işlevlerine dikkat edilerek çalışılmalıdır.
8. Öğrencilere konuların pekiştirilmesi amacıyla verilen eserlerin, daha önce işlenen konulara paralel olarak belirlenmesi ve düzeylerine uygun olması gerekmektedir. Öğretmenin öğretim yöntemi ve stratejisi doğrultusunda, eserleri ve etütleri hangi sırayla işleyeceğine karar vermesi bu açıdan önemlidir.
9. Öğrencileri gitar sanatçılığına özendirmek amacıyla dinleti ve resitaller düzenlenmesi faydalı olabilir. Böylece öğrenciler, belirli eserler veya belirli seviyeler için önlerine hedefler koyabilir, benzer resitallerden çeşitli gitar sanatçıları izleyerek kendilerini geliştirme konusunda istek duyabilirler.
10. Öğrencilere akort cihazının kullanılması önerilmeli ve kullanımı konusunda bilgi verilmelidir. Böylece ev çalışmaları sırasında öğrencilerin yanlış sesler işitmelerinin önüne geçilebilir ve ezgilerin doğru çalışması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Akçay, Ş. Ö. (2011). *Gitar Eğitiminde Performans Ölçeği Geliştirme Çalışması*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Arenas, M. R. (2012). *Arenas 1. Bölüm, Klasik Gitar için Temel Eğitim Metodu*. İstanbul: Porte.
- Arslanoğlu, Z. (2010). *Klasik Gitar Öğretim Literatürünün Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydıntan, Z. (2012). *Gitar Metodu I*. Ankara: Evrensel.
- Cangal, N. (2005). *Armoni*. Ankara: Arkadaş.
- Demir, G., İşbilen, B. (2012). *Klasik Gitar Kolay Eğitim Metodu*. Ankara: İşbilen.
- Elmas, Y. (2003). *Sorularla Gitar*. İstanbul: Pan.
- Ercan, N., & Orhan, Ş. Y. (2012). Yetişkin Çalgı Öğretmeni Özellikleri. *Turkish Studies – International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(2), 223-231.
- Erim, A. (2005). *Türkiye’de Klasik Gitar Eğitiminde Kullanılan Başlangıç Metotlarının Bazılarının Öğretme-Öğrenme Süreçleri Açısından Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Ertürk, S. (1972). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe.
- Gedikli, E. (2007). *Müzik Eğitimi*. Bursa: Ezgi.
- Gölebatmaz, Ö., İşbilen, B. (2012). *Çocuklar İçin Gitar Metodu*. Ankara: İşbilen.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara’daki Özenen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İşbilen, M. (2012). *Klasik Gitar Metodu*. Ankara: İşbilen.

- Kanneci, A. (2009). *Klasik Gitar Metodu*. Ankara: Evrensel.
- Kocabaş, A. (2003). *Müzik Öğretiminin Temelleri*. İzmir: T.H.K.
- Küçüköncü, H. Y. (2007). *Müzik Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: İlke.
- Küçükay, B. (2004). *Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu*. Ankara: Evrensel.
- Önder, C. Ş., & Yıldız, G. (2008). Klasik Gitar Eğitiminin Boyutları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(15), 115-133. 19 Aralık 2014 tarihinde <http://efd.mehmetakif.edu.tr/arsiv/haziran2008/dosyalar/115-133.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Özdek, A. (2006). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.
- Özgül, İ. (2009). *Müzik Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Say, A. (2012). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sözer, V. (2012). *Müzik Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Remzi.
- Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi.
- TÜBA, (2011). *Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü Sosyal Bilimler*. Ankara: TÜBA.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Evrensel.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar ve Türkiye’deki Durum*. Ankara: Evrensel.
- Uluocak, A. S. (2003). *Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Bireysel Çalgı-Gitar Öğretim Elemanları ve Öğrencilerinin Gitar Eğitimi Hakkındaki Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uluocak, A. S. (2011). *Klasik Gitar Tarihi – II: Barok Dönemde Gitar (1600 - 1750)*. İstanbul: Doruk.

EKLER

KLASİK GİTAR KOLAY EĞİTİM METODU

Bülent İŞBİLEN Güray DEMİR

✓ TABLARIYLA NOTALAR

TÜRKÜLER
TÜRK SANAT MÜZİĞİ
POP MÜZİK ÜZERİNE

✓ YENİ
DÜZENLEMELER

✓ DÜETLER
ÇİFT GİTAR DÜZENLEMELERİ

VİDEOLAR
www.isbilenyayinlari.com

İŞBİLEN YAYINLARI

Edition Kanneci

Ahmet KANNECİ

KLASİK GİTAR METODU

K L A S İ K M E T O D L A R

ARENAS

1. Bölüm

KLASİK GİTAR İÇİN TEMEL EĞİTİM METODU

REVİZE EDİLMİŞ
3. BASKI

Gitar Melodu

I

Ziya Aydıntan

Çocuklar için Gitar Metodu

- ★ Renkli Notalar
- ★ Tablar
- ★ Akorlar
- ★ ve Şözeriyle

Bülent İşbilen

Özhan Gölebatmaz

İŞBİLEN S YAYINLARI

Geliştirilmiş
3. Baskı

Murat İşbilen

Klasik GİTAR

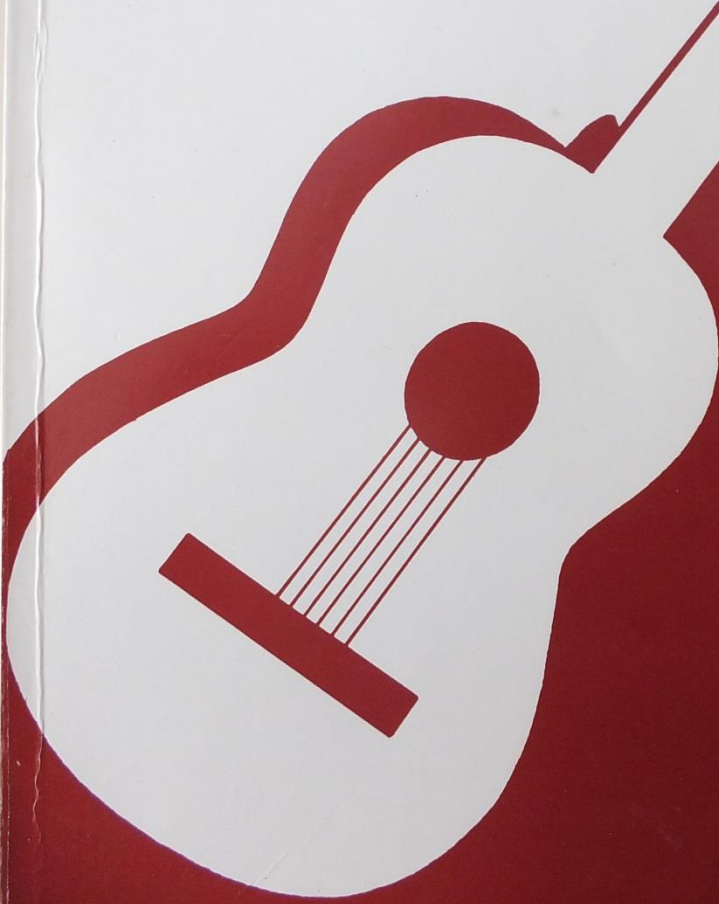
Metodu

İŞBİLEN S YAYINLARI

Klasik Gitar için
BASLANGIÇ METODU

Bekir KÜÇÜKAY

ANKET FORMU ÖRNEĞİ

1	Dershanenin adı İletişim bilgileri:	
2	Öğretmenin adı/soyadı İletişim bilgileri:	
3	Öğretmenin eğitim durumu:	
4	Öğrencilerin yaş aralığı: Düzelere göre	
5	Öğrencilerin sayısal dağılımı ve toplamı: Düzelere göre	
6	Kullanılan metot kitapları:	
7	Metotlara ek olarak kullanılan diğer eğitim materyali:	
8	Öğretimde izlenen yol başlangıç düzeyi	
9	Öğretimde izlenen yol orta düzey	
10	Öğretimde izlenen yol ileri düzey	
11	Üç düzey için, beşer tane çalışma adı verebilir misiniz?	
12	Eğitimde kullanılan materyaller nelerdir? Gitar, sehpa, ayaklık, akort cihazı vs.	
13	Türk eserlerinden faydalaniyor musunuz?	
14	Ekleme istediğiniz bir şey var mı?	

GAZİ GELECEKTİR..